

**Az
Erdélyi Református Egyházkerület
Theologiai Fakultásának**

É R T E S I T Ó J E

Az 1929—30. tanévről.

Szerkesztette :

Dr. Tavaszgy Sándor

a theol. fakultás igazgatója.

A Ref. Theol. Fakultás kiadványa.

CLUJ-KOLOZSVÁR
MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI MŰINTÉZET RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1930.

✓

A lét és élet problémája a theológiában.

— Évmegnyitó beszéd a kolozsvári theologiai Fakultás 1929. szeptember hó 29-én tartott évmegnyitó ünnepélyén. —

Tartotta: Dr. Tavaszy Sándor igazgató-professzor.

1. Még az emlékezetemben él annak a juniusi estének borongó hangulata, amely beárnyékolta lelkemet, amikor egy-másután láttam kialudni intézetünk lakószobáinak lámpáit s amikor egymásután szállott ki ifjúságunk, Alma Materünk karja közül s ráborult az üresség, az elnéptelenedés nagy hallgató csöndje Fakultásunk barna falaira. S ime, ma az új életkezdés, az élet-megmozdulás tavaszi örömei szállanak fel a lelkünk mélyéről s megreszket a lélkünk az új elhatározások, az új feladatok, az új látások boldog reménységétől. Lehetetlen, hogy az elmuló és mindent elnyelő *idő*, a szakadatlanul változó *lét* és az újból meghatározott *élet* ritmikus árja meg ne ragadja a lelkünk s eme ünnepélyes fordulóponton, az új évkezdés első órájában ne érezzük a kényszerítést, amely arra hajt, hogy öntudatunk elé állítsuk azt a nagy kérdést: *Mit jelent a theologia a lét és élet problémájának megoldásában?*

A tudományos filozófiai reflektálás évezredek óta meg nem szűnő energiával csügg a lét és élet problémájának a megoldásán s ezer meg ezer színű sugárként tűnik fel szemünk előtt az a sok felvétel, gondolat, elmélet és konstrukció, amelyek az intellektus erejével akarják megragadni azt a való-igaz és igaz-való szálat, amelyen elindulva, a lét- és élet-egész lényegét formailag tömörítve kifejezhetjük. Hányszor és hányszor lemosolyogták az élet vásárterén küpeckedők, a szellemi tusák nagy küzdelmeit nem-ismerő sarlatánok ezeket a nagy, komoly, áldozatos, életerőket őrülő, idegéletet pusztító gondolati harcokat, elmélet-alkotó küzdelmeket, amelyek, ha nem is oldották meg a lét és élet problémáját, de utakat, vagy legalább is ösvényeket törtek ama örvénylő mélységek felé. A filozófiai gondolkodás

ama alázatossága előtt, amelynél fogva mindig kész volt újból kezdeni a küzdelmet s ama bátorsága előtt, amelynél fogva új és új lendülettel kísérte meg a megoldhatatlant megoldani s soha sem engedte át magát a dogmatikus megrökönyödésnek, a legnagyobb tisztelettel és megbecsüléssel kell megállanunk.

A filozófiai gondolkozás ma új életkedvvel és új életlendülettel fordult a metafizika örök rejtelmes világa felé s ma, amikor minden szívet elemi erővel ragad meg a lét bizonytalanságának és az élet esetlegességének kérdése, ismét kész izmos intellektusának átfogó erejével és sas-szemeinek tisztalátásával szolgálni, tusakodni, harcolni és gondolkozni. Minket theológusokat pedig különös örömmel kell eltöltsen az a tény, hogy ma a mai, hogy ne mondjam, a modern filozófiai gondolkozás olyan vágányon halad, amely a theologia és filozófia szomszédsági viszonyát közvetlenebbé, bensőségesebbé és mélyebbé teszi. A mai filozófia a lét és élet problémáját a kanti értelemben vett praktikus ész körében kívánja megoldani. A mai filozófiát immáron nem a spekulatív dialektika, hanem az élet dialektikája vezérli. Az életet nem az elvont és vonatkozás nélküli „tisztá lét“ kategóriája, hanem az „idő“ kategóriája alatt kívánja vizsgálni és megoldani. Korunk egyik legeredetibb gondolkozójának: *M. Heidegger*-nek ajkán elhangzott az a különös jelszó: „Dasein ist Sorge.“ A tiszta lét helyébe az „existenciális“ lét, „a gondban“ tusakodó életlét lépett, amelynek elementáris tulajdonsága a „történetiség“. Lehetetlen fel nem ismernünk a nagy dán próféta-filozófusnak: *Kierkegaard*-nak az egész európai szellemet meghatározó, mélyen keresztyéni hangját és áhítatát, amint döbbenetes erővel, nagyon hidegen és józanul kimondja, hogy a bűnbánatban van a való-igaz és igazán-való megismerés, a lét és élet problémájának a megoldása, vagy mondjuk a végtelenbevezető folytonos megoldása. Hadd őrizze meg a filozófiai gondolkozás az exakt fogalmi és logikailag biztosan elhatárolt sajátos útját, hadd őrizze meg értelmi józanságát és entuziázmustól-ment tiszta racionálitását, de sohase mondjon le problémái és megoldásai folytonos revíziójáról, mert akkor a szomszédsági jóviszony nemcsak bensőséges, de gazdagon termékenyítő lesz úgy a tehológiára, mint a filozófiára, annál inkább, minél kevésbé akar úgy az egyik, mint a másik termékenyítőleg hatni s minél inkább az marad és az lesz, ami t. i. „filo“ és „sofia“ s „theos“ és „logos“.

2. A lét és élet problémáját a theológia két uton kísérte meg megoldani. Vagy az emberi lét problematikájából indulva ki, vagy az ember és Isten *együttlétének* problematikájából. Vagy az isten-nélküli puszta emberi létből, vagy az istenbenvaló emberi létből. Amaz mindig történelmi mentalitásból, emez pedig evangéliumi-keresztény mentalitásból fakadt. Kétségtelen, hogy a valódi megismerése a létnek és életnek csak akkor lehetséges, ha nem *általában* a lét és nem *általában* az élet megismerésére, hanem az *existenciális* lét és élet, és pedig az existenciális emberi lét megismerésére törekszünk. Existenciális azonban az emberi lét csak Istenben válik, mert csak Istenben egészül ki azzá, ami s csak Istenben nyeri meg értelmét és jelentését s Istentől kívül csak torzó, azaz amiképpen a mondat összefüggéséből kiszakított állítmány puszta szóvá, vagy amiképpen a nap-rendszer összefüggéséből kiszakított csillag üstökössé válik, épenúgy az ember is megszűnik embernek, azaz Isten akarata összefüggésében élő létezőnek lenni s lesz önmagát megsemmisítő üstökössé.

Az Istentől kivülről puszta emberi lét, összefüggéséből kiszakadván, egészen természetesen jut illúziók és beképzélések hálójába s teszi fel fejére az önigazság, minden igazságot elhomályosító, beárnyékoló koronáját. Az önmaga puszta létben lévő ember önmagát emészti meg, pusztítja el, mert nem képes önmagának a létezés feltételét megadni. A beképzélések és illúziók által átszótt lét nem lét, mert épen a beképzélések és illúziók által kiszakadt a valóság létezés-adó nagy összefüggéséből. A beképzélések és illúziók által megtagadja és elveszi az ember azt a valóságos jelentést, amelyben van a lét s önmaga ad önmagának jelentést, amely fonákká teszi, tehát valóságos lététől fosztja meg. A lét, nagy összefüggésben lévő létté, tehát existenciális létté csak ott lesz, ahol az ember képessé válik a beképzélések levetkezésére és az önmagát csaló illúziók széttépésére. Ez a hely pedig, emberi oldaláról nézve, a *bűnbánatnak*, isteni oldaláról nézve, az *ítéletnek* a helye. *Az ítélet alatt, a bűnbánat és fájdalmai között jelenik meg az ember összetört, eltorzult és elnyomorodott mivoltában, az ő igazi, existenciális létében.*

Az existenciális lét első feltétele tehát az ítélet. Az ítélet nem lehet emberi, nem lehet kollektív közösségektől eredő sem, mert beképzéléseket és illúziókat megsemmisítő ereje nincs semmiféle emberi ítéletnek, hanem csak Istentől eredő lehet,

mert egyedül Isten szava bír azzal az átható erővel, amely elől nem képes kitérni az öniségségében felöltözött ember s amely, mint az emésztő tűz a szalmát, úgy lobbant lánggra minden cicomát, minden sallangot s minden az emberre ráaggatott s a valóságos létől idegen surrogátumot.

Egyedül az Istentől jövő ítélet által lép ki az ember önmaga beképzelt Énjéből s adja fel az *aesthetikai neutralitást* (Kierkegaard) s jut el a döntésre, amelyet nem ő maga visz véghez, hanem amelyet Isten visz véghez. A döntésben fogadja az ember a lovaggáütést, amely az embert az örökkévalóság számára nemesíti s juttatja el az embert az igazi „existere“-re, azaz a valóságba való tevékeny kilépésre.

Az ítélet után a *bűnbánat* az a másik feltétel, amely által az ember az existenciális létre eljut. A bűnbánat nem egy pszichológiai állapot, nem egy depressziós hangulat, hanem az Isten szava igazságának a valóságos jelenléte és az emberrel való élő kontaktusából eredő új élet, mélyebb élet, a Lélek által minősülő élet. A bűnbánat nem az élvezetben kimerült ember kesernyés hangulata, hanem az Isten Törvényét felmutató és zengő Lélek valóságos jelenlétéből fakadó önértékelés. A bűnbánat széttépi a látszatra törekvő emberi akaratot s megaláz s egyben felemel, felemel és megaláz, hogy ebben és ezáltal a ritmus által existenciális létre segítsen.

Ime! az emberi lét csak az Isten létében valóságos lét, mert csak Isten által emeltetik a valóságos lét szintjére. Az ember előtt az a feladat áll, hogy önmagát, pusztán egyes létében legyőzze és túlhaladja. *Ez a legyőzés és önmagában való túlhaladás a lét-probléma existenciális megoldása.*

3. És az élet-probléma megoldása is csak az ítélő és bűnbánatra vezető Isten által oldható meg s rajta kívül nincs megoldás. Az élet a minősült lét. Az élet az Isten személyes megszólítása által meghatározott lét. A lét életté a folytonos döntésben válik, amelynek eszközlője az élő Isten. Az Istenben való életen kívül nincs élet, mert egyedül Isten által valósul meg az a gondolat, amely az emberben testet öltött s amelyet az ember Isten nélkül még csak meg sem ismerhet, nemhogy megvalósíthatna. Öntudatosá igazán az élet csak azáltal válhatik, aki gondolja az életet, akinek gondolata az egyéni létformában testet öltött. A dolog nem úgy áll, mintha Isten az emberbe helyezett volna egy gondolatot s most már az emberre nézve nem lenne más

hátra, mint kiélni ezt a gondolatot, hanem a dolog úgy áll, hogy ezt a gondolatot megismerni is, alakítani is csak Isten tudja s az ember csak annyiban, amennyiben Istenben és Isten által él. Ezért mélyen igaz keresztyén axióma az a paradoxon, hogy *az emberi élet alanya nem az ember, hanem Isten.*

4. A lét és élet problémájának a megoldása tehát nem egy theoretikus elme-munka, hanem az egész ember egész élet-munkája. Ez az intézet és az itt hirdetett teológiai tudomány az emberi szellem nem egyik, vagy másik funkciójára támaszt igényt, hanem az egész emberre, amint van, testestől-lelkestől. A teológiának tehát kell a szíved épen úgy, mint az elméd, kell az értelmed épen úgy, mint a hited, kell az öntudatod épen úgy, mint az akaratod, kell az erkölcsi tisztaságod épen úgy, mint a tudományos arravalóságod, kell a lelked épen úgy, mint a tested. A teológia nem vész el a spirituális szemléletekben, de nem is szikkad ki az apró-cseprő műfogásokban, nem veti meg a reális létforma prózai elágazásait, de nem is teszi főbenjáró üggyé, mert azért folytat hódító hadjáratot, hogy egész embereket adjon az Isten egész, teljes dicsősége kizárólagos szolgálatára, hogy a Lelket urrá lenni segítse a vezérlete alatt álló lelkek felett a lét problema egyetlen lehetséges megoldására.

5. Hivlak Titeket, ifjú barátaim, a belső küzdelmek és viaskodások színterére. Itt más küzdelmek és más harcok várnak reátok. Itt nem egy ismereti anyag emléztetésére várunk Titeket, hanem az együttes viaskodásokban, a belső harcokban való szolidaritásra. Amint megnyertétek a „theológus“ nevet, ezt az egész világon legdicsőségesebb és legkitüntetőbb nevet, tudjátok meg azt is, hogy a legsúlyosabb elkötelezést és ha elmélyült komolysággal hordoztatok ezt a nevet, mondom azt is, hogy a legnehezebb sorsot vettétek magatokra ebben a világban. Minél inkább theológusok lesztek, minél odaadóbban valósítjátok meg az ebben a névben foglalt elkötelezést, t. i. ha valóban „Isten önmagáról szóló beszédének bizonyágtevői“ lesztek, mert ezt jelenti a „theológus“-név, annál inkább éreznetek kell, annál inkább éreztetni fogják veletek, hogy idegenek vagytok ebben a világban, annál kevesebb megértésben lesz részetek, sőt annál inkább megnő az ellenséges indulat nyomotokban, mert Isten Igéje merőben más, mint az emberek beszéde, Isten akarata merőben más, mint az emberek akarata, mert Isten

merőben más, mint az ember s az Ő országa, mint ez a világ. Így válik számotokra az élet és lét problema súlyosabbá, nehezebbé, de így válik annak Istenben való folytonos megoldása áldottabbá és győzedelmesebb erejűvé. Kérlek tehát Titeket, Testvéreim, hogy ne féljete a belső harcoktól, a kételyek viharától, mert aki vihart támaszt, az a viharban is jelen van.

Ennek az új tanévnek első órájában Tanári Karunk nevében szívünk szeretetének melegével üdvözöljük a Főtiszteletű Püspök Urat, mint intézetünk főfelügyelőjét s kérjük, hogy gondoskodó szeretetével őrködjék ebben az évben is Alma Mater-ünk apró és nagy gondjai felett, hálás szeretettel üdvözöljük a Méltóságos Előljáróságot, mint intézetünk közvetlen főhatóságát s kérjük, hogy a régi kipróbált hűséggel álljon mellettünk s kormányozza intézetünket, s üdvözöllek Titeket, régi és új tanítványokat, s kérlek Titeket, hogy Istennek bennetek elhelyezett kegyelmét alázatos és engedelmes lélekkel gazdagítsátok Isten dicsőségére. Ezzel az 1929—30-ik tanévet a Szentháromság egy, örök, igaz Isten nevében megnyítom!

Évzáró beszéd,

*amelyet elmondott az erdélyi református egyházkerület kolozsvári
theológiai Fakultásának 1930. június hó 15-én tartott évzáró
ünnepélyén:*

Dr. Tavaszy Sándor e. i. igazgató.

1. Amint az 1929—30. tanév évzáró napján visszatekintek a már multtá vált napok és hónapok eseményeire, erre a megfutott útra és erre az elhagyott vidékre, — bármiként illesztsem kezeimet, ellenző gyanánt szemeimhez, az isteni kegyelem ragyogóan fénylő napja vakítja tekintetemet s ebben a sugárözönben alig látom az emberi tetteket és eseményeket. Ami itt, ezek között a falak között történt, az is, ami nyilvánvalóvá vált s az is, ami elrejtette magát, mind az isteni kegyelem áldott műve volt. Ennek a kegyelemnek jele, hogy ezt a mi nagy ifjúságunkat, ebben a körületünk elposványosodott, ebben az erkölcsileg elmocsárosodott világban, a Lélek fenntartotta. Meg-megérezttük időnként, hogy a szennyes utca, a miazmás irodalom és a hamis világnézet szelhető be-be lopozkodott falaink közé, de a Lélek szelének volt mindig ereje kiszorítani innen minden idegen szellemet. Meg-meglazult egyesek életében az intézet statuáris fegyelmező ereje, de a Léleknek volt mindig hatalma helyreállítani a maga spirituális rendjét. Tanítottunk és tanultunk, de a Szentlélek tett bizonyosságot a lelkekben és gyújtott világosságot az értelemben. Kértünk és adatott, kerestünk és találtunk, zörgettünk és megnyitott, de adatott, mert a Lélek előbb könyörgött értünk, találtunk, mert az Uristen előbb keresett bennünket, megnyitott, mert a mi Királyunk előnkbe jött. „Uram, az égig ér a te-kegyelmességed; a te hűséged a felhőkig! (36. Zsolt. 6 v.)“ A démoni nagy akarásoknak és az eget-östromló titánizmusnak ebben a világában mi alázatosan letesszük minden érdemünket és dicsekedésünket az Uristen lábaihoz s lemondva magunkról, háládatos lélekkel, boldogan hirdetjük az Isten nagy nevének és csodálatos erejének dicsőségét!

2. De hadd! vessük mérlegre, az Isten kegyelmének és dicsőségének fényoszlopa alatt, azt is, amit mi tettünk, helyesebben azt is, amit elmulasztottunk, lássuk meg, mit kívánt tőlünk ez az év s mit tagadtunk meg ennek az évnek munkájából, felkinált alkalmából és áldásaiból.

Intézetünk hallgatóinak a száma ebben az évben volt, fennállása alatt a legnagyobb. Az I. évre beiratkozott 71, a II. évre 44, a III. évre 35 és a IV. évre 39 hallgató, tehát az 1929—30. tanévben a hallgatók létszáma 189. Ebből 36 királyhágómelléki, jugoszláviai 3, ág. hitv. ev. 13, tanárjelölt-theologus 14, nőhallgató 7, a többi erdélyi hallgató. A nagyszámú hallgatóság örvendetesen népesítette be intézetünk épületét, de viszont tantermeink alig bírják már befogadni a nagy létszámot, tanulmányozó-helyiségeink szűkek, a túltömött szemináriumok tudományos munkásságát súlyosan terheli a sokaság, a nagy ifjúságért való gond és felelősség, bizony be kell vallanunk, sokszor már igen súlyos és megpróbáló. Hála az Uristennek, hogy kegyelmével velünk volt s köszönet az ifjúságnak, hogy fegyelmettségével, hűségével és engedelmességével megkönnyítette szolgálatunkat. Ifjúságunk az előirt kötelességeknek, a kiszabott feladatoknak lelkiismeretesen eleget tett, amit mutat különösen az első félévi kollokviumok eredménye. Az első félévben a kollokviumi kötelezettségének alig egypáran nem tettek eleget, de ezeket is vagy betegségük, vagy családi bajaik akadályozták meg, részben, vagy egészben. Ezeknek a száma azonban a nagy létszám mellett, egészen jelentéktelen. Nem mondhatom el azonban ugyanezt és ugyanebben a mértékben a hivatalosan elő nem írt kötelességek teljesítéséről. Szégyenletes dolognak kell nyilvánítanom különösképpen azt, hogy még mindig vannak egyesek, akik a kínálkozó építő-alkalmakkal nem élnek, ha csak tehetik, elkerülik s haszontalan sétálgatással töltik el ezeket a drága perceket és órákat. Személy szerint ismertek ezek előttem is, a Nagytiszteletű tanári kar előtt is. Ezek számára nincs felmentés és nincs védelem, viselniök kell a maguk-visedel járó súlyos ítéletet! Mennyivel szegényebbek, üresebbek és gyümölcstelenebbek maradnak ezek személyükben és munkájukban, mint azok a komoly és kereső lelkek, akik egész éven át minden szerda, szombat este együtt tusakodtak velünk az Isten Igéje felett és együtt állottak Isten színe előtt az imádságban és a könyörgésben. És ugyancsak sajnálattal kell meg-

állapítanom, hogy nehezen leküzdhetően nagy még mindig azoknak a száma is, akik a teológiai tudományt, mint tudományt — a szabályszerűen előírt és kötelezett határokon túl — valami olyan elvont és theoretikus dolognak tartják, amelynek nincs köze az élethez és amely csak a kiváltságos képességű és erősebb intellektusu társaikra tartozik. Egy káros magyar tradíció, amelyet a jövő teológus-generációknak és a jövő lelkipásztori nemzedékeknek le kell győzniök és meg kell tagadniok. *A teológiai tudomány az életnek a tudománya*, mert a teológiai tudomány nem általános és elvont tantételekből áll, hanem olyan igazságokra vonatkozik, amelyek személyes és existenciális megszólítást tartalmaznak, tehát döntésbe visznek, tehát magát az életet szolgálják. A teológiai tudomány ma már nem különböztet a theoretikus és praktikus ismeret és magatartás között és nem hanykolódik egyiktől a másikig, hanem az egész bűnös embert nézi, a státus integritatis-ban és a status corruptionisban, tehát *az Isten kijelentésének igazságában és itéleté alatt*. Aki nem teológus, az nem tudja az egyházban a tiszta és hamisítatlan Igét prédikálni. Aki nem teológus, az naponként meghamisítja az Isten Igéjét. Amelyik lelkipásztor nem teológus, az naponként megcsalja az Isten népét, mert Isten népe a templomban, a szószékről nem hasznos ismereteket, nem morális útbaigazításokat, nem világnézeti fejtegetéseket vár, hanem csak Igét, Igét csak. Amelyik lelkipásztor pedig Igét nem ad, adhat bármilyen szép és hatásos szónoki műremeket, de megcsalta az Istent, útját állotta a Szentléleknek és súlyosan, csúfosan kijátszotta, becsapta az Isten népét. Tudományos exegézis, történelmi tájékozódás, dogmatikai elvi ismeretek, a lelkipásztori munka elvileg tisztázott módjainak a tudományos birtoklása nélkül, csak fecsegni, csak pózolni, csak nagyképüsködni és gratulációkat fogadni lehet, de nem lehet Isten munkájában a Szentlélek vezérlete alatt részt venni. Ne felejtjük el, hogy az igehirdető nem lehet szellemes társalgó, aki csak meghallgattatást kíván, de nem lehet tanítómester sem, aki csak figyelmet és megértést követel, de nem lehet ágitátor sem, aki csak a pusztán helyeslést várja és végül nem lehet egy fekete ruhás respéktált személy sem, aki csak a feltétlenül megadással tudja beérni.¹ Hogy ezek egyike se legyen

¹ Barth Dogmatikája 20. lapján.

a lelkipásztor, annak egyedüli útja a tudományos teológia! Elérkezett az ideje annak, hogy teológiai tudományt hallgató ifjúság a szenvedés lüktető fájdmának erejével ismerje meg, hogy a teológiai tudomány nem a kurzus-papírosok ügye, hanem az életnek, a győzelmes életnek az ügye!

3. Ebben az évben is minden alkalmat megragadtunk, hogy teológus-ifjúságunk ismeretkörét, látókörét szélesítsük; hogy őket a nemzeti-kisebbségi és nemzet-művelődési szolgálatokra minél jobban ráneveljük és előkészítsük. Ebből a célból az I. évesek számára kötelezőleg előírtuk az Erdélyi Irodalmi Társaság irodalomtörténeti ciklusának a hallgatását. Sürgettük az Erdélyi Múzeum-Egyesület tudomány-népszerűsítő előadássorozatának a látogatását. Kiváló szakerek bevonásával, az IKE. kezdeményezéséből, falu-művelődési és néprajzi gyűjtésekre előkészítő tanfolyamot rendeztünk. Könyvtárunkban gondoskodtunk megfelelő tudományos történelmi munkák beszerzéséről és azok könnyen való hozzáférhetőségéről. Minden rendelkezésünkre álló eszközt felhasználtunk arra, hogy jövő lelkipásztori generációnk tagjai, a szellem minden vonatkozásában kimivelt lélekkel lépjenek be abba a munkamezőbe, amelybe az Úristen küldi. A lelkipásztori keresztyén műveltség fokozása annál sürgetőbb, mert a mi kisebbségi társadalmunk látóköre folytonosan szűkül, kisebbségi helyzetének tehetetlenségi erői mind jobban húzzák lefelé. Mind többek kezéből hull ki a műveltségi mérővessző s útban vagyunk afelé a veszedelem felé, hogy ha az őrállók nem vigyáznak, lelketlen és kapzsi emberek hamisított és hazug kulturális cikkekkel árasztják el ezt a kisebbségi magyar társadalmat.

4. És végezetül, hadd mondjam el, elsősorban az intézetet már elhagyni készülő ifjú barátaimnak azt, ami még a lelken van. De mondom azoknak is, akik előtt még hosszú az út a távozásig. Ez az én mondanivalóm pedig az, hogy aggodó szeretettel kérem az én ifjú barátaimat, hogy *vigyázzanak és imádkozzanak!* Az az élet, amelybe kilépni készülnek, tele van kísértésekkel és veszedelmekkel. Hányan beleestek már ezekbe a kísértésekbe, amelyeknek neve: könnyelmű adósságcsinálás, meggondolatlan házasságkötés, az igények fokozása, a kicsinyes vidéki élet apró ellenségeskedéseibe, pletykázó szövevényeibe való belegabalyodás. Hány kedves arcot látok tanítványaim sorából, akik már áldozatai ezeknek a nyomó-

ruságoknak. Áldozatai nem csak ők magukban, személyükben, de áldozatai az a drága és szent, de megbénított hivatás is, amelyet az Úrtól vettek. Látom ezeket a korán elvénuült ifjú orcákat, a könnyező szemeket, amelyeknek fénye a pályakez-dés elején már megtörött, látom szenvedő alakjukat és imád-kozom érettük. Kérlek Titeket, ifjú negyedéves barátaim! ne támasszatok az étellel szemben nagy igényeket, ellenkezőleg, tanuljatok meg lemondani, gyakoroljátok magatokat az önme-gtagadásban, ne várjatok a külső világtól örömeket, hanem ke-ressétek azokat ott, ahol vannak, az igazi, a tiszta, az isten-áldotta örömei: az Úr dicsőségének szolgálatában. Most érzem, amikor készültök itthagyni bennünket, hogy mennyi mindent kellett volna még mondanunk Nektek! De bízom abban, hogy megmondja Nektek mind azt, ami a Ti nagy szükségeteket szolgálja, az Istennek Lelke, ama Vigasztaló, amely egyedül tanít meg, hogy mit kell kérnünk nekünk az Atyától! Emel-jétek fel a Ti szeméiteket az Úristen tetteinek magaslataira. Ne versengjétek az elsőségért, a világ elismeréséért, muló di-csőségért, hanem ajánljátok magatokat mindenha, mint Isten szolgálói. „Vereségben, tömlőben, háborúságban, küzködésben, virrasztásban, böjtölésben. Tisztaságban, tudományban, hosszú-túrásban, szíyességben, Szent Lélekben, tettetés nélkül való szeretetben, Igazmondásban, Isten erejében; az igazságnak jobb- és halfelől való fegyverzetével; Dicsőség és gyalázat ál-tal, rossz és jó hír által; mint hitetői és igazak; Mint ismeretlenek és mégis ismeretesek; mint megholtak, és im élők; mint ostorozottak és meg nem ölttek; Mint bánkódók, noha mindig örvendezők; mint szegények, de sokakat gazdagítók; mint semmi nélkül valói és mindennel bírők. (II. Kor. 6:4—10.)“ Az Úristen áldja meg a Ti távozásotokat, életeteket és di-csőitse meg magát a Ti munkátokban!

Ti pedig, ifjú barátaim! akik Isten kegyelméből ismét visz-zatértetek ezek közé a falak közé, kérlek, használjátok a nyári vakációt komolyan, hasznosítsátok az áldott szép nyári na-pokat a ti Krisztusban való életetek javára. Kérlek Titeket, ne engedjétek egyetlen napot is áldás nélkül elszállani fejetek fö-lött. Tudományban és hitben megerősödve, testi épségben és erőben jöjjetek vissza, szeretettel vár az alma mater! Ezzel az Atya, Fiú, Szentlélek, egy örök igaz Isten nevét áldva, az 1929 —30. tanévet bezárom!

Az intézet állapota.

A) Szellemi állapot.

a) Hatóságok, tanárok.

1. Az intézet tanulmányi felügyelője: *Dr. Makkai Sándor*, az erdélyi református egyházkerület püspöke.

2. Az intézet főgondnoka: *Báró Kemény Pál*, akit az 1926. június 19-iki egyházkerületi közgyűlés választott meg. Lakik: Moresti-Malomfalva, posta: Nirastau-Nyárádtő. Ugyanez a közgyűlés választotta gondnokká *Dr. Kovács András*, kolozsvári ügyvédet. Az előljárárság tagjait az 1927. augusztus 13-iki egyházkerületi közgyűlés választotta meg. Az előljárárság lelkészi tagjai: *Vásárhelyi János* kolozsvári lelkész, egyházker. főjegyző, *Vásárhelyi Boldizsár* t. b. esperes, kolozsvári lelkész, *Kovács László* dési lelkész és a dési egyházmegye esperese, *Hegyi András* körtevényfájai lelkész és *Kósa Mihály* aranyosegerbegyi lelkész. Az előljárárság világi tagjai: *Kovács Dezső* kolozsvári kollégiumi igazgató, *Dr. Vékás Lajos* rt. vezérigazgató, a kolozsvári ref. leánygimnázium gondnoka és *Dr. Bene Ferenc* dési ehmi főgondnok, dési ügyvéd.

3. Az intézet tisztviselői 1928. július 1-től 1932. június hó 30-ig terjedő ciklusra: *Dr. Tavaszy Sándor* igazgató, *Maksay Albert* gazdasági felügyelő, *Dr. Gönczy Lajos* internátus-konyviktusi felügyelő, *Dr. Nagy Géza* előljárársági jegyző és *Dr. Tavaszy Sándor* könyvtári felügyelő. A választásokat a Mélt. Igazgatótanács 6423—1929. III. szám alatt kelt leiratával hagyta jóvá.

4. Az intézet egyházkerületi képviselője: *Kecskeméthy István* nyilv. r. tanár.

5. A tanári karban, a tanév folyamán, változások nem estek.

b) Tanári kar.

Dr. J. A. Cramer, az utrechti egyetem professzora, tiszteletbeli tanár. Megválasztott az 1921. július 2-iki egyházkerületi közgyűlés által, mint erdélyi református egyházunk barátja s az őskeresztyénség történelmének kiváló szaktudósa.

Dr. Kecskeméthy István, a keleti nyelvek és ó-szövetségi tudományok nyilván. rendes tanára, egyhker. képviselő, az „Evangéliumi Munkások Erdélyi Szövetségé”-nek és a C. E. szövetségnek elnöke; presbyter, a Gazdák Takarékpénztárának igazgatósági elnöke, a magyarországi Bethánia Egyletnek tiszteletbeli elnöke. Szolgálati éveinek száma 35, intézetünknel működik 1895. szept. 1 óta.

Dr. Tavaszy Sándor igazgató, a systematika theologia nyilván. rendes tanára, a Theol. Fakultás Könyvtárának felügyelője, a romániai református egyház zsinatjának rendes tagja, egyházkerületi képviselő, az egyházkerületi belmissziói bizottságnak, valamint a parochiális-könyvtár bizottságnak tagja, igazgatótanácsos, egyházmegyei tanácsos, presbyter. Az Erdélyi Múzeum Egyesület bölcsészeti-, nyelv- és történettudományi szakosztályának elnöke, az Erdélyi Irodalmi Társaság és a Kemény Zsigmond Társaság tagja, Szerkeszti a Kálvinista Világot, társszerkesztője Az Utnak, munkatársa az Erdélyi Múzeum-nak. Szolgálati éveinek száma 10, intézetünknel működik 1920. június 1 óta.

Dr. Imre Lajos, a gyakorlati theologia nyilván. rendes tanára, zsinati rendes képviselő, egyházkerületi képviselő, az erd. egyházkerület és a kolozsvári egyházmegye belmissziói előadója, az egyházker. tanügyi bizottság, a kolozsvári ref. kollégium elöljáróságának tagja, az „Erdélyi Irodalmi Társaság”, a „Kemény Zsigmond Irod. Társaság” rendes tagja, „Az Út” felelős-, az „Ifjú Erdély” főszerkesztője, társszerkesztője a „Magyar Ifjúság Könyvtárának”. Szolgálati éveinek száma 9. Intézetünknel működik 1921. június 1 óta.

Dr. Gönczy Lajos, a filozófiai-pedagógiai tanszék nyilván. rendes tanára, aki megbízás folytán a gyakorlat-theológiai tanszék tárgyainak egy részét látja el, internátus-konviktusi felügyelő, egyházkerületi képviselő, egyhker. tanácsbíró, az egyhker. belmissziói bizottság, az egyhker. tanügyi bizottság tagja, a legfőbb bíróság póttagja, a kolozsvári református leánygimnázium elöljáróságának, a kolozsvári ref. egyházközség iskolaszékének tagja,

„Az én kicsinyeim“ szerkesztője. Szolgálati éveinek száma 7. Intézetünknel működik 1923. február 1 óta.

Dr. Nagy Géza, a keresztyénség történetének nyilvános rendes tanára, az egyházkerületi belmissziói bizottság, az Országos Magyar Párt közoktatásügyi bizottságának rendes tagja. Szolgálati éveinek száma 4. Intézetünknel működik 1926. szeptember 1 óta.

Maksay Albert, az új-szövetségi tudományok tanszékének nyilvános rendes tanára, egyházkerületi közgyűlési képviselő, az egyházkerületi belmissziói bizottság tagja, a „Református Család“ felelős szerkesztője, a Presbiteri Rendszerű Református Egyházak Világszövetsége kontinensi bizottságának tagja. Szolgálati éveinek száma 5. Intézetünknel működik 1925. október 1 óta.

Török Bálint, az Erdélyi Gazdasági Egylet titkára. A falu-fejlesztéstant adta elő.

Dr. Török Imre, a közegészségtan és orvosi ismeretek tanára. Szolgálati éveinek száma 4. Intézetünknel működik 1927. év óta.

Nagy Gerő, az egyházi ének és zene rendes tanára. Intézetünknel működik 1922 óta.

Tárca Bertalan, a ref. koll. tanára. A theol. énekkar vezetője.

Dr. Pop Sever, a román nyelv tanára, a Kolozsvári Egyetem Irodalmi Fakultásának magántanára.

Dr. Császár Károly, ref. leánygimnáziumi rendes tanár, német nyelv tanítására az előljáróság által megbízott tanár.

Dr. Kováts János, a francia nyelv tanítására az előljáróság által megbízott tanár.

Csürös Blanka okl. tanítónő, az angol nyelv tanítására az előljáróság által megbízott tanár.

Az Intézet háznagya: *Bekess Károly*, aki az Intézet gazdasági adminisztrációját végezte, továbbá mint pénztáros és házgondnok működött. Intézetünknel működik 11 év óta.

Szénior: Nagy József, az Ifjú Erdély felelős szerkesztője, aki az ifjúság baráti pásztorációját végzi.

e) Hallgatók.

Beiratkozott az első félévben 188 theológus, kik közül rendes hallgató volt 165, rendkívüli hallgató 23. A rendes hallgatók száma az első félév elején 39 negyedéves, 33 harmadéves, 41 másodéves és 49 elsőéves, összesen 165 rendes és 23 rendkívüli hallgató. A második félévben beiratkozott 189 theológus, kilépett

2 elsőéves, meghalt 1 negyedéves. Külföldön tanult: 1 harmadéves és a végzett theologusok közül 10 s. lelkész.

Az 1929—30. tanévben fakultásunk hallgatói között tanult: 3 negyedéves, 2 harmadéves, 2 másodéves és 6 elsőéves ág. hit. vallásu evangélikus hallgató.

A hallgatók illetékessége: Erdélyi 147, királyhágómelléki: 38, jugoszláviai: 3 és magyarországi: 1.

Fakultásunk hallgatói a román nyelvet kollokviumi kötelezettséggel tanulták úgy az első, mint a második félévben. Az angol, francia és német nyelvet hasonlóképpen kollokviumi kötelezettséggel tanulták hallgatóink; és pedig: az angol nyelvet tanulta 11, a francia nyelvet tanulta 88 és a német nyelvet tanulta 84 hallgató.

Theologus tanárjelöltek.

András Gusztáv, II. éves, magyar, román, történelem szakos, az 1929—30. évben a theológia III. évének tényleges hallgatója.

Bartalis József, természettudományi előkészítő szakos, az 1929—30. évben a theologia első évére volt beiratkozva.

Becsey Pál, II. éves tört.-földrajz-román szakos, az 1929—30. évre nem iratkozott be, az 1928—29. évben az első theologiai évnék volt hallgatója.

Benedek Géza, II. éves, filozófia, egyet. tör.-magyar szakos, az 1929—30. évben a harmadik theologiai évet hallgatta.

Bodrogi János, természettudományi előkészítő szakos, a theológiára még nem iratkozott be.

Erdélyi Gyula, II. éves, filozófia, francia, magyar-román szakos, az 1929—30. évben a II. theologiai évet hallgatta.

Jánosy Zoltán, II. éves, román, magyar, történelem, latin szakos, az 1929—30. évben a II. theologiai évet hallgatta.

Kovács Zoltán, I. éves, fizika, kémia, matematika szakos, az 1929—30. évre beiratkozott másodszer a II. theologiai évre, de nem hallgatta.

Nagy Endre István, III. éves, történelem, földrajz, jog szakos az 1929—30. évben a III. theologiai évet hallgatta.

Pajzos Bálint, természettudományi előkészítő szakos, az 1929—30. évben a theológia I. évfolyamának tényleges hallgatója.

Péterfy László, történelem előkészítő szakos, az 1929—30. évben a theológia I. éves tényleges hallgatója.

Székely Béla, III. éves, történelem, földrajz, jog szakos, az

1929—30. évben beiratkozott másodszer a II. theológiai évre, de nem hallgatta.

Tóth Zoltán, történelmi előkészítő szakos, az 1929—30. évben a theológia I. évfolyamának tényleges hallgatója.

Thuróczy László, II. éves, filozófia, magyar, német szakos, az 1929—30. évben a theologia III. évének rendes hallgatója.

Varga Béla, I. éves, francia, román, latin szakos, az 1929—30. évben a theologia II. évfolyamának tényleges hallgatója.

Váró György. I. éves, a második félévben a jogi karra iratkozott át s ennek értelmében megszűnt theológiai hallgatónak lenni.

B) Anyagi állapot.

a) Jelentés az intézet anyagi állapotáról.

1. Theológiai fakultásunk ingatlan vagyona áll két házból. Az egyikben intézetünk van elhelyezve, a másikban, mely a Calea Maréchal Foch 42. számú bérház, amelyben az államrendőrség, városi orvosi hivatal, bejelentőhivatal és a 3. számú postahivatal helyezkedett el. Az intézet épületei tehermentesek.

Az intézet vagyona: az egyházkerületnél elhelyezett betétekben 185.760 Leu. Előljárósági határozat folytán, ezen tőkéből 185.000 Leut tíz év alatti egyenlő részletekben leendő visszafizetésre kölcsönvettünk a szükségessé vált háznagyi lakás építéséhez. Három részletet, 55.728 Leut már vissza is fizettünk. Helybeli pénzügyintézeteknél folyószámlán 81.550 Leu. Járadékok: 16 drb. Bethlen-kollégiumi ösztöndíj à 100 Leu, egyházmegyei ösztöndíjak a kézdi, küküllői, széki és nagyenyedi egyházmegyéktől, melyeket azonban nem kapunk rendszeresen, értékpapirokban 24.282 Leu.

2. E vagyomból gyümölcsöző az ingatlanok jövedelme, mely ez évben 758.530 Leu, kamatjövedelem félévi elszámolás alapján 1542 Leu. E vagyont az előljáróság kezelte a theol. Háznagy által, a gazdasági felügyelő tanár ellenőrzése mellett.

3. Tandíjakból nincs jövedelem, mert ilyent a protestáns hallgatók nem fizetnek, más hallgatónk nem volt.

4. Az 1929—30. évi költségvetés főbb tételei: a) szükséglet: személyi kiadások: 1.933.472 Leu, ösztöndíjak, pályadíjak 3.160 Leu, fűtés, világítás: 396.300 Leu, karbantartás: 156.000 Leu, rovatatok: 398.311 Leu.

b) Fedezet: kamatjövedelem: 15.000 Leu, díjak: 467.690 Leu, bérjövedelem: 706.000 Leu, segély: 1.704.612 Leu. Szükséglet főösszege: 3.847.243 Leu. Fedezet főösszege: 3.825.462 L.

5. Az év folyamán perselypénzekből befolyt adományok a szegény theol. hallgatóink felsegélyezésére fordítottak.

6. Tanáraink az egyházkerület nyugdíjintézetének kötelezett tagjai, járulékaikat, valamint az intézet részéről köteles járulékokat a kerületi pénztárhoz fizetjük be.

7. A tanári tanulmány-alap ez évben a hozzá csatolt díjakkal 96.584 Leura emelkedett.

8. Hallgatóink segélyezésére ez évben 181.640 Leut fordítottunk, míg a királyhágómelléki theol. hallgatók részére 99.000 Leut osztottunk ki. Legátumokból 1.025.796 Leut kaptak, átlag egy növendékre 6891 Leu esett.

b) Jelentés az intézeti internátus és konviktus állapotáról.

Hosszú esztendőök után végre, az 1929—30-ik isk. évben internátusi helyiségeink felszabadultak, mind a 30 lakószoba a bentlakó ifjúság rendelkezésére állott.

Ennek dacára a folyó iskolai évben is az internátusnak csak annyi tagja volt, mint az elmúlt évben. Év elején átmenetileg 116, év végén, mivel időközben három hely megürült és egy új lakót vettünk fel, 114, tehát pontosan annyi, mint az elmúlt év végén. Ennek magyarázata az, hogy végre az idén a szobákban csak annyi ifjút helyeztünk el, mint amennyi számára eredetileg készültek. A betegszobának és az olvasóhelyiségnek áthelyezésével is igyekeztünk az internátust az egészségügyi követelményeknek megfelelővé tenni.

Természetesen ez nem jelenti azt, hogy internátusunk most már minden követelménynek megfelel. Még mindig vannak hiányosságai, melyek részben intézetünk növendékeinek nagy számából, részben a felszerelés hiányosságából és elhasználtaságából, részben az épület olyan hiányosságaiból származnak, amelyekben segíteni a jelen körülmények között nem áll módunkban.

Az intézet rendes hallgatóinak száma évelejen 165, év végén 165 volt. Ennélfogva a kollégium internátusában lakó 14 tanárjelölt theológust leszámítva, a városon 37 theológus volt kénytelen lakni. Az internátuson kívül lakók száma tehát meg-

növekedett. Az idén sem tudtunk az ifjúságnak zene- és játéktermet adni, sem az internátusi felügyelőnek külön hivatalos helyiséget. A betegszobának az elhelyezése bár jobb volt, mint a tavaly, de még mindig nem felel meg a higiénia követelményeinek, mert mellékhelyiségei nincsenek. Az internátusi díj 4000 Leu volt egész évre.

Az internátus összes tagjai theologusok voltak, kiknek magaviselete, amint azt a Tanárkar is megállapította, kielégítő volt. Úgy látjuk, hogy évről-évre örvendetesen javul ifjúságunk erkölcsi magaviselete. Ez az esztendő biztat, hogy a hovatovább mind kevesebb szükség lesz külső fegyelmi eszközökre, elvégre azt maga az ifjúság az önfegyelmelés eszközeivel.

A konviktusban évelején 88, évvégén 89 ifjú nyert ellátást, tehát a bennlakók közül évelején 28, évvégén 25 kint étkezett. 25, illetőleg 22 a magyar főiskolai hallgatók menzáján nyert fél, vagy egész kedvezményes ellátást, 3 pedig orvosi tanácsra étkezett kint, mivel diétás kosztra volt szüksége.

Az egész évi konviktusi díj 10.000 Leu volt.

A konviktus ez évben is házikezelésben volt. Gondos, lelkiismeretes vezetéséért theológiánk háznagyát és feleségét elismerés illeti.

Az internátus-konviktus 1929—30. tanévvégi számadatai a következők:

Internátusi díjban	a múlt évi hátralékból befolyt	31435 L.
„	„ a f. évről befolyt — — —	391675 L.
„	„ a múlt évi hátr. be nem folyt	13000 L.
„	„ a f. évről be nem folyt —	29125 L.
Konviktusi díjban	a múlt évi hátralékból befolyt	97512 L.
„	„ a f. évről befolyt — — —	628260 L.
„	„ a múlt évi hátr. be nem folyt	85025 L.
„	„ a f. évről be nem folyt — —	142370 L.
Összesen befolyt	— — — — — — —	1148882 L.
Összes hátralék	— — — — — — —	269520 L.

A nagy hátralék magyarázata ugyanaz, mint az elmúlt évben. A múlt évi első évek közül sokan nem jöhettek vissza a másodévre, mivel az érettségi bizonyítványt nem tudták megszerezni, ezért oly nagy a múlt évről be nem folyt hátralék. A f. évi hátralék nagyságát pedig a súlyos gazdasági viszonyok magyarázzák.

Tanárságunk erélyes intézkedést tett a hátralékok behajtására, amennyiben sem vizsgálatra nem bocsátja, sem jövő évre be nem írja a hátralékosokat. (És mivel a f. évi első évek között nincs senki, aki érettségi bizonyítvánnyal nem bírna, jövő év elején a hátralékok nagyrésze befolyása remélhető.)

c) Tan- és nevelőeszközök.

a) Értesítőnk II. részében részletesen foglalkozunk azokkal az eseményekkel, amelyek az intézeti nevelésre és oktatásra vonatkoznak. Ezen a helyen, sajnálattal, csak azt állapíthatjuk meg, amit az elmúlt években ismételt elmondottunk, hogy t. i. intézetünk tan- és nevelőeszközökkel nincs ellátva. A zsúfolt intézet és internátus, helyiségek hiányában, azt a minimális fizikai kényelmet sem tudja biztosítani, ami a szellemi munka elengedhetetlen pszichológiai feltétele. Egyetlenegy könyvtári dolgozószobánk van, amelyben — a szabad esti és éjszakai órákban — heringek módján szoronganak hallgatóink. A megnövekedett létszám mellett, tágasabb olvasó- és szemináriumi szobák hiányában; gazdag és szépen fejlesztett szakkönyvtárunk nem töltheti be kellőleg a hivatását, bár az olvasók és az olvasott művek száma évről-évre növekszik.

A jelenlegi nehézségeken enyhíteni lehetne, ha bár az egész épület a rendelkezésünkre állana, azonban az érvényben lévő lakástörvény még mindig nem ad módot arra, hogy a második emelet egyik lakrészében lakó nyug. tisztviselőt kitelephessük. Ha az ebben a részben lévő három szobát visszakaphatnók, több tanulmányozó helyiségről gondoskodhatnánk, vagy azáltal, hogy ezt tanári lakásul használnók fel s akkor felszabadulnának, ma lakásul szolgáló más helyiségek, vagy egyenesen ennek a lakrésznek a közvetlen felhasználásával. Ugyancsak a lakás-törvény következtében még mindig rekvirálás alatt áll két tanári szállásnak két, illetőleg három szobája s mind a kettőnek a fürdőszobája. Egy tanár kivételével, a többi ötnek ma sincs külön dolgozó-szobája, „ezt a kulturképtelenséget — amint Ravasz László egyik Értesítőben, egy évtizeddel ezelőtt mondotta — csak itt lehet látni“. Lehet, hogy a lakás-törvény útjában áll a felszabadítás lehetőségének, azonban ez a lehetetlen lehetőség még sem lenne szabad, hogy to-

vábbra is az maradjon, amikor Romániában már egyetlen tanintézet sincs ebben a lehetetlen helyzetben. Ujabban két felterjesztést is intéztünk a Mélt. Igazgatótanácshoz ebben a tárgyban.

b) Könyvtárunk állapotáról a könyvtár felügyelő profeszszora a következőket jelenti: Az 1929—30. tanév végén könyvtárunk állaga 19.224. mű 30.758 kötetben. Ez évi gyarapodás 1147 mű 1416 kötetben. Ebből vásárlás útján szereztünk be 215 művet 266 kötetben. Adományozások: Kilyén Sándor hagyatéka 371 mű 500 kötetben, Czirjék Mihály 101 mű 134 kötetben, Dr. Imre Lajos 70 mű 71 kötetben, Garda Márton 120 mű 125 kötetben, Dr. Musnay László 19 mű 24 kötetben, özv. Szász Gerőné 8 mű 16 kötetben, Dr. Kecskeméthy István 6 mű 13 kötetben, Dr. Tavaszy Sándor 4 mű 4 kötetben, Pop Sever 3 mű 2 kötetben, Dr. Kristóf György 2 mű 2 kötetben, Dr. Révész Imre 1 mű 1 kötetben, Soós Béla 1 mű 1 kötetben, Asztalos György 7 mű 7 kötetben, Az Út 2 mű 2 kötetben, Fogarasi Egyházközség 5 mű 5 kötetben (letét), Molnár Péter 1 mű 1 kötetben, Kiss Ferenc 1 mű 1 kötetben, Dr. Mezey Mihály 1 mű 1 kötetben, Adorján Gábor 1 mű 1 kötetben, Érsek Elek 1 mű 1 kötetben, Dánér Lajos 1 mű 1 kötetben, Bucsi Endre 1 mű 1 kötetben, Nagy Elek 1 mű 1 kötetben, Vásárhelyi János 1 mű 1 kötetben, Vidics János 1 mű 1 kötetben, László Dezső 1 mű 1 kötetben, Bereczky József 1 mű 1 kötetben, Cs. Lázár László 1 mű 1 kötetben, Foi et Vie 3 mű 3 kötetben, Magyar Church 2 mű 3 kötetben. A különböző ingyen megküldött jegyzőkönyvek, értesítők, emlékkönyvek és egyéb iratok száma 45 mű 52 kötetben. Megkaptuk a Magyar Tudományos Akadémia legutóbbi kiadványait: 36 mű 45 kötetben.

Az egyes folyóiratok szerkesztősegei által küldött ingyen példányokból teljes évfolyamokat a következőkből iktattunk: The Reviev of the Churches, Reformed Church Messenger, The Light, Foi et Vie, Reformierte Schweizer Zeitung, Revue d'histoire et de Philisophie religieuses, Le christianisme social, Sæmann, The Outlooh of Missions, The Quarterly Register, Szeretet, Mustármag, Magyar Egyház, Református Egyház és Iskola, Kálvinista Világ, Református Család, Ifjú Erdély, Pászortűz, Magyar Nép, Az Út, Református Figyelő, Lelkészegecsület, Debreceni Protestáns Lap, Magvető, Harangszó, Korunk, Az Én Kicsinyeim, Egyházi Újság, Keleti Ujság, Az Út és Kál-

vinista Világ szerkesztőségei által adományozott folyóiratok, Jugend in aller Welt, Jungschar, Sphere, A Hírnök, Református Lelkészek Lapja, Kis Tükör, Keresztény Magvető, Unitárius Közlöny és Hajnal.

Összesen mintegy 50 magyar és 30 idegen nyelvű folyóirat állott az érdeklődők rendelkezésére a múlt tanévben létesített könyvtári tanulmányozó szoba helyiségében. Az itt elhelyezett kézikönyvtár ebben a tanévben 75 művel gyarapodott. Év végén az összes művek száma 181 mű 446 kötetben. A tudományos munka fellendítésére nélkülözhetetlen ez az intézmény.

Dr. Kelemen Lajos professzor vezetése alatt önként vállalkozó teológiai hallgatók az idén is másoltak erdélyi egyházi vonatkozású leveleket az E. M. E. kéziratárában. Fogadják az adományozók, valamint a másolást irányító professzor és a másolók hálás köszönetünket.

Feljegyezzük még itt annak a két most eltávozó hallgatónak a nevét, ú. m. Orth Imre és Kovács Géza nevét, akik az utóbbi években a könyvtár rendezésében, a szakkatalógus elkészítésében érdemeket szereztek.

Az intézet működése.

A) Adatok az 1929—30. tanév történetéhez.

1. **Évkezdés.** A tanév ünnepélyes megnyitása 1929. év szeptember 29-én, d. e. 11 órakor a díszteremben folyt le. Imádkozott és írásmagyarázatot tartott dr. Makkai Sándor püspök, a theol. Fakultás felügyelője. Ezt követte az I. éves hallgatók ünnepélyes fogadalomtétele, végül az igazgató évmegnyitó beszéde, amelyet Értesítőnk első helyén közlünk.

2. **A tanév dátumai.** Az előadásokat október 1-én kezdtük meg s zavartalanul folytattuk december 19-ig. Ezalatt az idő alatt csak október 21—24-én szüneteltek a lelkészképesítő vizsgálatok miatt. A karácsonyi vakáció tartott dec. 19-től január 6-ig Az I. félévi kollokviumok január 15-től 30-ig tartottak. A húsvéti vakáció április hó 12. déli 1 órától 28-án estvéig tartott, úgy, hogy az előadások április 29-én ismét megkezdődtek s a pünkösti ünnepek három napját kivéve, tovább folytak május 31-ig. A második félévi kollokviumok június hó 1—19. között voltak.

3. **Nyári munkaprogramm.** A beiratkozások alkalmával mindenik visszatérő hallgatónktól számon kértük a kiadott u. n. nyári munkaprogramm teljesítését. Addig senkit be nem írtunk, amíg a munka komoly és lelkiismeretes elvégzéséről számot nem adott. A bevett dolgozatokat az év folyamán felülvizsgáltuk s a különösen kiválókat jutalmaztuk. Ez évi nyári munkaprogrammunk a következő volt:

Nyári munkaprogramm a Kolozsvári Ref. Theol. Fakultás hallgatói számára. (1929. nyara.)

A theologiai Szabályzat 244. §-a a következőket tartalmazza: „Minden theologus-ifjú a nyári szünidők alatt abban az egyházközségben, amelyben a nyár folyamán tartózkodik, köteles va-

lami munkát végezni a lelkész kivánságára és felügyelete alatt. Ilyen munka gyanánt számít: hétköznapi, vasárnapi istentiszteletek végzése, segédkezés a lelkészi irodában, vasárnapi iskola, bibliakör vezetése, vallásos estélyek rendezésében segédkezés, énektanítás stb., ami legalább heti 4 órai munkaidőt jelent. Az erről szóló bizonyítvány a beíratkozáskor bemutatandó.“

I. Ez alapon köteles minden theologus *gyülekezeti munkát* végezni a fent említett, vagy más a lelkész által kijelölt munkakörben. Ajánlatos, ahol nincsen, az iratterjesztés megindításában, vagy fellendítésében, hívek összeírásában, családkönyvek elkészítésében való segédkezés.

Az 1927—28. évi theologus konferencia kimondotta:

a) Mindenki köteles a nyár folyamán a szomszédságban levő *szórványos* gondozásában segédkezni. Nemcsak azok, akik erre a munkára külön is jelentkeztek.

b) Ajánlatos a *szomszédos gyülekezetet* is támogatni, ha ott nem lenne vakációzó theologus. Így különösen lehet ajánlkozni istentiszteletek tartására, ha valamelyik lelkészi állás nincs betöltve és beszolgálással nem lehet minden vasárnap istentiszteletet tartani.

c) Szükséges segédkezet nyújtani az *iratterjesztés* propagálásában és megindításában vidéken is.

d) *Nagyobb gyülekezetek szélein* alakult új települések hivei összeírandók és gondozandók. Különös gond és tanulmány fordítandó a munkás-telepekre. Ezeknek az embereknek a lelkivilágát és egyházzal való felfogását érdemes külön tanulmány tárgyává tenni.

Természetesen mindezek a munkák az illetékes lelkészek beleegyezése alapján végezendők.

Minden gyakorlati munkáról alapos *munka-napló* vezetendő. A lelkész által láttamozott munka-naplót tanév elején mindenki kötelességgel bemutatni. Mindenki köteles a lelkészének írásban számolni be végzett munkájáról, tapasztalatairól és a közben fölmért terveiről.

A munka-napló mellett az összes munkákról szóló *szolgálati bizonyítvány* bemutatása is kötelező.

II. *Tudományos munka.* Tekintettel arra, hogy az év folyamán kötelező olvasmányok nem íratnak elő és arra, hogy a nyári szünet bőséges időt ad a tanulmányozásra, az alábbi munkák elvégzését kötelezőleg előírjuk:

1. *II. éves* hallgatók elolvassák — és kivonattal beszámolnak az olvasás eredményéről, — az alábbi könyvek valamelyikét: 1. Bunyan: A zarándok útja. 2. Kolfhaus: Dr. Kuyper Ábrahám. 3. Walter: Luther jelleme. 4. Révész Imre: Kálvin János élete.

III. éves hallgatók hasonló módon feldolgozzák a Kálvin kisebb művei XII. részét 556—776. oldal: Az emberi akarat szolgátságáról és szabadulásáról stb.

IV. éves hallgatók kivonatban ismertetik a II. Helvét Hitvallást és a Kálvin: Genfi Kátéját. (Kisebb művei I. 1—70. oldal.)

2. Mindenki köteles tanulmányozni *gyülekezete* gyermekeinek vagy ifjúságának állapotát a következő szempontok alatt: a) Testi egészségük, állapotuk milyen? Mik a legveszedelmesebb betegségek? Milyen gondozásban részesülnek a betegek? b) Milyen viszony áll fent kölcsönösen a szülők és gyermekek között. c) Mennyire ismerik a magyar nyelvet és irodalmat és nemzeti kultúrát? d) Viszonyuk az iskolákhoz. Eleget tesznek-e a tankötelezettségnek? Mennyi az iskolába nem járó iskolakötelesek száma? e) Milyen a személyes keresztyén életük? f) Kapcsolatuk az egyházzal. g) Legsürgősebb teendők nevelésük és gondozásuk körül.

Lelkiismeretes és pontos adatgyűjtés alapján gondos írásbeli beszámoló készítenőd a fenti hét pont alattiakról.

3. A *Szentírással* való alapos foglalkozás elengedhetetlen. A nyári Biblia tanulmányozás vázlatát alább adjuk. A kijelölt kérdések megoldásáról mindenki írásban köteles beszámolni.

II. éveseknek. 1. Mózes viszonya népéhez. 2. A bűnbánat mivolta és jellemvonásai a Zsoltárok könyve alapján. 3. Jézus és tanítványai. 4. Pál apostol tanítása az imádságról. 5. A szeretet János leveleiben.

III. éveseknek. 1. A zsidó nép legsúlyosabb bűnei a II. Mózes alapján. 2. A szenvedés jelentősége és szerepe a keresztyén életben a Zsoltárok alapján. 3. Ámos próféta és kora. Összehasonlítva a ma uralkodó bűnökkel. 4. Jézus tanítása a Isten országáról. 5. A Szentlélek munkája az Apostolok Cselekedeteiről írott történetek tükrében. 6. A földi élet előkészület a mennyi életre. A páli levelek alapján.

IV. éveseknek. 1. Leírandó 5 eset az Ó-testamentumból, amikor az Úr megkeményítette valakinek, vagy valakiknek a szívét. 2. Isten dicsőítésének különböző módjai a Zsoltárok alapján. 3. A világmíssiói gondolatok Ézsaiás könyvében. 4. A 10 legfontosabb étel szabály a Példabeszédek könyve alapján. 5. Mit kíván

Jézus követőitől *a)* Istennel, *b)* önmagukkal, *c)* egymással szemben? 7. Az imádság jelentősége és szerepe a keresztyének életében a katolikus levelek alapján.

A bibliai tanulmányozásra kijelölt kérdések közül mindenki köteles 3—3 tételt kidolgozni legalább 20¹/₄ íves dolgozat terjedelmében.

Az itt megállapított munkák elvégzése mindenkire nézve egyformán kötelező. A theologia tanári-kara elvárja a pontos és lelkiismeretes munkát minden hallgatótól. Az előírás nem kényszer, hanem útmutatás akar lenni a gyengébbek kedvéért. Aki megérti a hivatására való készülést komoly követelményit, önként vállalja magára az előírt munkát.

A nyári munkaprogramm legjobb elvégzői és megoldói 500—500 Leu jutalomban részesülnek évfolyamonként. A második és harmadik legjobbak 2—2, illetve 1—1 könyvjutalomban részesülnek.

Már a harmadik éve, hogy évvégén, minden hazatérő hallgatónak a kezébe adjuk az előre kinyomtatott munkaprogramm egy példányát. Elismeréssel kell megállapítanunk, hogy ifjúságunk komolyan teljesíti ébbeli kötelességét. Ennek a munkának igen sok áadását tapasztaljuk. Sokan úgy ítélték meg, hogy indokolatlan megterhelést jelent az ifjúságra, megzavarja a nyári pihenőjét. Ifjúságunk azonban meglátta ennek a rendelkezésnek az intencióit. Megismerte, hogy a nyári vakáció nem lehet a tétlen pihenés ideje, hanem a lélek önösszeszedésének ideje, a hivatásunk nagy kérdései felett való tusakodás ideje. Megismerte, hogy a nagy vakáció drága alkalom, revízió alá kell venni munkánk eredményeit, hiányait és szükségait. Ebből a szempontból a nyári munkaprogramm nagy önfegyelmező eszköznek bizonyult.

4. Theológus konferencia. Február hónap 3—7. között tartottuk meg IV. theológus konferenciánkat a következő programmal:

1-ső nap február 3, hétfő:

9 órakor: *Megnyitó áhítat.* Gal. I. 3—10.: *Nagy Géza,* theol. tanár.

10—12 órakor: *Konferencia.* Társaimmal szemben való kötelezettségem. *Vezeti: Molnár Károly,* theol. hallgató.

12—1 órakor: *Előadás.* A mai ifjúság pszichológiája: *Dr. Imre Lajos,* theol. tanár.

4—6 órákor: *Konferencia*. A tekintély kérdése a református egyházban. Bevezeti: *Vásárhelyi János* püspökhelyettes.

1/28—9 órákor: *Biblióra*. Vezetik: *Dr. Tavaszy Sándor, dr. Imre Lajos, dr. Gönczy Lajos, Maksay Albert, László Dezső és Nagy József*. Téma: Jeremiás, I. 1—19.

2-ik nap február 4, kedd:

9 órákor: *Áhitat*. Gal. I. 11—24.: *Kolumbán Géza*, theol. hallgató.

10—12 órákor: *Konferencia*. A theologiai tanulmányozás belső akadályai. Vezetik: *Kadácsy Zoltán és Kristóf György*, theol. hallgatók.

12—1 órákor: *Előadás*. A profétizmus a kálvinizmusban: *Dr. Kecskeméthy István*, theol. tanár.

4—6 órákor: *Konferencia*. Az erdélyi szekták ismertetése és velük szemben való magatartásunk. Vezeti: *Czirják János* theol. hallgató.

1/28—9 órákor: *Biblióra*. Jeremiás: 2. 1—13. (Csoportokban.)

3-ik nap február 5, szerda:

9 órákor: *Áhitat*. Gal. II. 16—21.: *Bisztray Sándor* theol. hallgató.

10—12 órákor: *Konferencia*. A theologus élet és a szolgálat. Vezeti: *Bedő Béla* zabolai lelkipásztor.

12—1 órákor *Előadás*: A humánium (történelem, emberi lélek, kultúra) a theológiában és az életben: *Dr. Makkai Sándor*, püspök

4—6 órákor: *Konferencia*. A theologiai hallgató, mint ember és mint keresztyén ember. Vezeti: *Fazakas Sándor* theol. hallgató.

1/28—9 órákor: *Biblióra*. Jeremiás III. 1—végig. (Csoportokban.)

4-ik nap február 6, csütörtök.

9 órákor: *Áhitat*. Gal. III. 19—29.: *Kovács Géza*, theol. hallg.

10—12 órákor: *Konferencia*. Krisztus és az Antikrisztus a világban. Vezeti: *Maksay Albert*, theol. tanár.

12—1 órákor: *Előadás*. Az egyház és a munkásmozgalmak: *Horváth Jenő*, aninószai lelkipásztor.

4—6 óraker: *Konferencia*. A fajiság kérdése: *Bíró Sándor*, theol. hallgató.

1/28—9 óraker: *Biblióra*. Jeremiás, VII. 1—végig.

5-ik nap február 7, péntek:

9 óraker: *Áhitat*. Gal. VI. 1—17.: Nagy József, theol. szénior.

10—12 óraker: *Konferencia*. Hogyan készüljek lelkipásztori pályámra? Vezeti: *Zólyomi Jenő*, abafájai lelkipásztor.

12—1 óraker: *Előadás*. A katholicizmus és a protestántizmus viszonyának mai theologiai megítélése: *Dr. Tavaszy Sándor*, theol. ig. tanár.

4—6 óraker: *Konferencia*. Az intézettel szemben való kötelezettségeim. Vezeti: *Ady Béla*, theol. hallgató.

1/28—9 óraker: *Záró áhitat*. *Dr. Tavaszy Sándor*, theol. ig. professzor.

Ez a konferencia újabb bepillantást adott ifjúságunk lelkébe. Megláttuk, hogy a ma uralkodó világnézeti, társadalom-politikai jelszavak mennyire, nem-tudatosan is, befolyásolják a mi ifjúságunk lelkét is. Mennyi előítélet, mennyi elfogultság nyugtalanítja s milyen kevésbé képes az ifjúság nagy átlaga a különböző világnézeti, társadalmi és nemzeti kérdéseket tiszta evangéliumi és református theologiai szempont alatt nézni és megítélni. Ez a konferencia újabb indítást adott nekünk arra, hogy az ifjúsággal való személyes érintkezés útján mindent megkíséreljünk, hogy a keresztyén theológia nagy és tiszta tanításai valamiképpen jobban a kezeügyében legyen ifjúságunknak, hogy az egészen konkrét kérdések megítélésénél azokat önállóan és tetteleg használni és érvényesíteni tudja.

5. **Akadémiai istentiszteletek.** Az akadémiai istentiszteleteket ebben az tanévben is pontosan, az előírt terv szerint, egész éven át megtartottuk. Tervünk a következő volt:

I. CIKLUS.

A győzelem titka.

Reformáció emlék-ünnepének napjától Adventig. 1929. október 31-től 1929. november 24-ig.

1. *Október 31.* Reformáció emlék-napján. Az engedelmesség fundamentuma. Ésaías 42:8 — — Dr. Gönczy Lajos

2. *November 10.* Az engedelmesség alázata. Lukács 17:10 — — Dr. Kecskeméthy István
3. *November 17.* Az engedelmesség hatalma. Filipp. 4:13 — — Dr. Imre Lajos

(*November 3-án* a kolozsvári egyházközség közös reformációi ünnepe a belvárosi templomban, amikor az Igét Dr. Makkai Sándor püspök aa. hirdeti. *November 24-én* pedig az erdélyi egyházkerület lelkészszentelési ünnepélye ugyanott.)

II. CIKLUS.

Hatalmasan cselekedett velünk az Ur!

1.

Adventtől Böjtfő-Vasárnapig, 1929. dec. 1-től 1930. márc. 2-ig.

a) **Várván vártam az Urat . . .**

1. *December 1.* A világ adventje.
I. Móz. 3:23—24. — — — Dr. Tavaszy Sándor
2. *December 8.* A szív adventje.
Római 7:22—24. — — — Dr. Gönczy Lajos
3. *December 15.* Az advent váradalma. Ésaías 9:1—2 — — — Maksay Albert
4. *December 22.* Készülés az adventre. Lukács 12:35—36 — — — Dr. Gönczy Lajos
5. *December 25.* Karácsony elsőnapja. A váradalom beteljesedése. János 1:14 — — — Dr. Makkai Sándor

b) **És hozzám hajolt és meghallgatta kiáltásomat . . .**

6. *December 29.* Emberekhez hasonlónak lévén. Filipp. 2:7 — — — Dr. Kecskeméthy István
7. *Január 1.* Újév. Krisztus, mint szolga. Máté 20:28 — — — Dr. Tavaszy Sándor
8. *Január 5.* Krisztus mint orvos. Máté 9:9—13 — — — — Dr. Imre Lajos
9. *Január 12.* Krisztus mint mester. János 3:1—2 — — — — Maksay Albert
10. *Január 19.* Krisztus, mint pásztor. Ésaías 40:11 — — — — Dr. Gönczy Lajos

11. *Január 26.* Krisztus, mint barát.
János 15:15 — — — — Dr. Makkai Sándor
12. *Február 2.* Krisztus, mint biró.
János 9:39 — — — — Dr. Kecskeméthy István
13. *Február 9.* Krisztus, mint próféta.
János 17:6—8 — — — — Dr. Tavaszy Sándor
14. *Február 16.* Krisztus mint főpap.
I. János 2:1 — — — — Dr. Imre Lajos
15. *Február 23.* Krisztus, mint király.
Lukács 1:32—34 — — Maksay Albert
16. *Március 2.* Krisztus, mint Isten.
János 14:9 — — — — Dr. Gönczy Lajos

2.

Bőjtő-Vasárnaptól Nagypéntekig. 1930 márc. 9-től 1930 ápr. 18-ig.

**c) És kivont engem a pusztulás gödréből,
a sáros fertőből . . .**

17. *Március 9.* A pusztulás mélye.
I. Mózes 2:16—17. (Urvacsoraosztás.) — — — — Dr. Makkai Sándor
18. *Március 16.* A fertő. Római levél 5:12 — — — — Dr. Kecskeméthy István
19. *Március 23.* Ki az oka? Jak. I. 1:13—15 — — — — Dr. Tavaszy Sándor
20. *Március 30.* Embernek lehetetlen.
Máté 16:26 — — — — Dr. Imre Lajos
21. *Április 6.* Amit mi mégis megtehetünk. Esdrás 9:5—6 — — Dr. Gönczy Lajos
22. *Április 13.* Virágvasárnap. A nap, melyet az Úr határoz. Héber levél 4:7 — — — — Dr. Nagy Géza
23. *Április 18.* Nagypéntek. Elveszi a világ bűneit. János 1:29. b. — Maksay Albert

3.

Húsvétől Áldozcsütörtökig. 1930 április 20-tól 1930 május 25-ig.

d) **És kösziklára állította lábaimat, megerősítvén lépteimet . . .**

24. *Április 20. Húsvét.* A köszikla, melyre állított. Korinthusi I. levél 15:20—24. (Úrvacsoraosztás.) — — — — — Dr. Imre Lajos
25. *Április 27.* Isten örök végzése. Timótheushoz írt II. levél 1:9 Dr. Nagy Géza
26. *Május 4.* Az Ige. Máté 24:35 Dr. Gönczy Lajos
27. *Május 11.* Az anyaszentegyház. Máté 16:18 — — — — — Dr. Gönczy Lajos
28. *Május 18.* A szent keresztség. Római levél 6:3—4 — — — Maksay Albert
29. *Május 25.* Az úri szent vacsora. János 6:53—58 — — — — — Dr. Tavaszy Sándor

4.

Áldozócsüdtörtöktől Szetháromságvasárnapig. 1930 május 29-től 1930 június 15-ig.

e) **És új éneket adott szájamba, a mi Istenünk dicséretét.**

30. *Május 29.* Áldozócsüdtörtök. Az új ének. Jelenések könyve 5:9—14 — — — — — Dr. Imre Lajos
31. *Június 1.* Dicsőségről dicsőségre. Korinthusi II. levél 3:18 — — — Dr. Gönczy Lajos
32. *Június 8. Pünkösd.* A mi örökségünk záloga. Efézusi levél 1:13 c.—14. (Úrvacsoraosztás.) Dr. Tavaszy Sándor
33. *Június 15.* Szentháromságvasárnap. Évzáróünnepély. Övé a dicsőség mindörökké. Római levél 11:36 — — — — — Maksay Albert

Az akadémiai istentiszteleteken elhangzott prédikációkat, az ifjúság ösztönzésére, tanári karunk elhatározta, hogy egy kötetben kiadja. A prédikációk kiadásának célja, hogy annak a teológiai gondolkozásnak, amely intézetünk professzorainak lelkét áthatja, az igehirdetésben való tükröződésnek irodalmilag is kifejezést adjon.

6. A szombatesti précesek. Egész éven át, az egész ifjúság a tanárokkal együtt minden szombaton este áhitatra gyűlt össze az intézet dísztermében. Együtt énekeltünk, imádkoztunk, és hallgattuk Isten hozzánk intézett szavát. Az írásmagyarázatot, előre megállapított rend szerint, a professzorok felváltva végezték. Olvastuk és magyaráztuk a Prédikátor könyvét, majd ennek befejezése után az I. Kor. levél 1—3. részeit. Áldott órák voltak, amelyeken megismertük Isten nekünk adott kegyelmét. Úgy állottunk ott szombatról-szombatra Isten színe előtt, tanárok és tanítványok, mint akik valóban egyek a Jézus Krisztusban. Ezeknek az áldott estéknek hatása is, de emléke is kisérni fogja mindnyájunk életét s bizonyára sokaknak sokszor visszasír a lelkük ezek után az órák után.

7. Tanulmányi és nevelési értekezlet. Ifjúságunk nevelése, valamint az oktatás érdeke arra készítette tanári karunkat, hogy 1930 március 29-én egész napos értekezletet tartson a nevelésben és oktatásban észlelt hiányok és szükségek megbeszélése végett. Ezen az első tanulmányi és nevelési értekezleten számbavettük a Szabályzat 233—253. §-ai által előírt követelményeket. Megbeszéltük azokat a módokat, amelyek által a nevelés és oktatás munkáját személyesebbé tehetjük. Felvételztük internátusunk hiányosságait, megbeszéltük azokat a gazdasági nehézségeket, amelyekkel küzd intézetünk, valamint azokat a módokat, amelyek — még további előkészítés után — az intézet továbbfejlesztésének a lehetőségét szolgálják. Dr. Tavasz Sándor és dr. Gönczy Lajos professzorok beszámoltak a magyarországi református teológiai tanárok országos konferenciájáról, valamint azokról a tanulságokról, amelyek minket nevelési és oktatási szempontból érdekelhetnek. Az igazgató jelentést tett a külföldön tanulmányozó hallgatók munkásságáról. Ez az értekezlet még nem alkothatott valami olyan javaslatot, amely nevelési és oktatásügyi munkánkat egészében érintené, de sok egyes olyan határozatokat hozott, amelyek a teológiai nevelés és oktatás ügyének javára fognak szolgálni.

8. Akadémiai estélyek. Ebben a tanévben is folytattuk az akadémiai estélyeket. Tartottunk hét estélyt. Valamennyi szépen látogatott volt. Ezekkel az estélyekkel is részt akartunk venni társadalmunk nevelésében. Fakultásunk ugyanis, főiskolai karakteréből kifolyólag, nem izolálhatja magát, de a saját munkája hatályosabbá tétele érdekében is, keresnie és ápolnia kell az őt kö-

rülvevő társadalommal való kapcsolatait s éreztetnie kell nevelői hatását. Az egyes estélyek ének, zene számok keretében egy-egy olyan témát öleltek fel, amely a társadalmunk lelkét közelebb-ről érdekelte. Az előadások a következők voltak: *Dr. Tavasz Sándor*: A theológiai tudomány az élet szolgálatában, *Dr. Gönczy Lajos*: A liturgia kérdése, *Maksay Albert*: A Biblia a nagyvilágban, *Dr. Imre Lajos*: A keresztyén ember és a pénz, *Maksay Albert*: A keresztyén ember és a testi élet, *Dr. Gönczy Lajos*: A keresztyén ember és az öröm, *Dr. Nagy Géza*: A keresztyén ember és a politika. — A zene számokat főképpen theológiai hallgatók és a Magyar Zenekonzervátorium szolgáltatta. Novellákat, vagy verseket olvastak fel: *Varró Dezső*, *Gyallay Domokos*, *Kovács Dezső*, *Nyirő József*, *Csürös Emília*, *Méliusz N. József*, *P. Jánossy Béla*. Csaknem minden alkalommal énekelt a Fakultás énekkara *Tárca Bertalan* vezetése alatt. Egyik leggyakoribb szereplője volt, az akadémiai estélyeknek, különösen zongora számokkal, *Nagy József* theológiai szenior, aki a rendezés munkáját is végezte nagy buzgósággal és hűséggel.

9. Tudományos theológiai konferencia. F. tanévben 1930. április 23—26-án Nagyenyeden, a Főtiszt. Püspök Urral együtt összehíva, tudományos theológiai konferenciát tartottunk, amelyen mintegy 30—35 lelkipásztor és tanár vett részt. A konferencián a következő előadások tartottak: *Dr. Tavasz Sándor*: A theológiai irányok ártértékelése (A dialektikai theológia, mint a theológiai irányok korrekciója), *Dr. Makkai Sándor*: Theológiai feladatok Erdélyben, *Dr. Imre Lajos*: A kijelentés és a paedagógia, *Maksay Albert*: Az exegesis problémái és *Dr. Gönczy Lajos*: Az ighírdetés tényezői. — A konferencián elhangzott előadásokat megbeszélések követték. Lehet, hogy ez az első kísérletünk nem járt kellő eredménnyel, mert vagy a célkitűzése nem volt eléggé biztos és határozott, vagy nem volt kellőleg előkészítve, de meg van a reménységünk arra, hogy a folytatásai jobbak és áldásosabbak lesznek.

10. Református Nők Bibliaköre. Az egész tanéven át, minden héten, kedden d. u. 6 órakor a református nők számára Biblia-órát tartottunk intézetünk tanácstermében. Az intézet tanárai, valamint Székely János vallástanár és Járosi Andor ev. lelkész, felváltva olvasták és magyarázták a Filippibelihez és a Kolossébelihez írott leveleket. A Biblia-órák látogatása ebben a tanévben megcsappant. Akik rendszeren eljártak,

azok Isten iránti hálával emlékeznek meg ezekről az órákról. A Biblia-órák perselypénzéből ebben a tanévben teológiai hallgatóink 4000 lei segílyt nyertek. Hálás köszönetünk kifejezésével meg kell emlékeznünk arról, hogy a Bibliakör egyik nagyon buzgó tagja, *özv. Balázs Józsefné*, volt beszercei lelkész özvegye úrasztali felszerelésünket egy nagyon szép és értékes hímzett receterítővel egészítette ki.

11. Ünnepeleink. A tanév folyamán két ünnepelelyt tartottunk. A Reformációval kapcsolatosan megünnepeleltük a nagy biblia-fordító *Károlyi Gáspár születésének négyszázéves évfordulóját*. Előadást tartott ez alkalommal *Dr. Kecskeméthy István* professzor, hegedün játszott Kozma Tibor, kísérte Nelovánkoviits József teológiai hallgatók, szavalt Nagy József szénior és énekelte a Fakultás énekkara Tárca Bertalan vezetése alatt. Ez alkalommal kiállítottuk az összes Károlyi-féle Biblia-fordítások kiadásait, a vizsolyi Bibliától kezdve a britt és külföldi bibliatársasági kiadásokig. November hó 17-én megünnepeleltük *a Bethlen Gábor halálának háromszázéves fordulóját*. Ez alkalommal előadást tartott *Maksay Albert* professzor, szavalt Orth Imre teológiai hallgató, hegedün játszott Kozma Tibor theológus, zongorán kísérte Nagy József szénior és énekelte a Fakultás énekkara. Ünnepelelyeinken részt vettek hallgatóink és nagyszámu közönség.

12. Intézeti adminisztráció. Az intézeti adminisztrációt az officiális professorok végezték, *Bekess Károly* háznagy segítségével, aki hűséges és pontos munkájával, fáradhatatlan szorgalmával és áldozatkészségével mindig mellettük állott. Tartottunk két előjárósági, 14 kari ülést. Félelmetesen megnövekedett ebben az évben az igazgatói adminisztrációs munka, amennyiben az iktatókönyvi számunk január 1-től június hó végéig elérte a 900-t, pedig nagyon sok kérvényt, ami tömegeesen jött be, nem is iktattunk, sokat pedig magánlevélben intéztünk el. Ha ez így megy tovább, — aminthogy minden reménységünk meg van reá, — eljön az idő, hogy az igazgatói irodát egy theológus-titkár segítségével vezetni nem lesz lehetséges.

13. Haláleset. Intézetünk munkás ifjúságának sorából Isten hazahivta Bartha Lajos IV. éves hallgatónkat. Egyikét a legkomolyabbaknak, egyikét azoknak, akik alázatoságban, szelidségben, hitben valóban a Krisztuséi. Napokon és heteken keresztül lestük, hogy a gyilkos láz alábbhagy, de az Uristen más-

képpen végzett felőle. Utolsó órájáig imádkozott és olvasta az Igét, amíg Ige-olvasó szemét lecsukta, imádkozó ajkait elnémította az Úr, hogy megnyissa szeme előtt a szemtől-szembe való látás boldog pillanatát. Bartha Lajos született 1904. év március 22-én, Beré-ben, Szatmár vmben. Fakultásunkra beiratkozott 1925 szept. 19-én és hazatért a mennyei Atyához 1930 márc. 16-án. Porsátorát szülei hazaszállították Berébe s az ottani református sírkerthben helyezték el.

A) Fegyelem, oktatás és nevelés.

a) Fegyelem.

Az intézet tanárai között a testvéri jó viszonyt semmi sem zavarta meg. A legjobb egyetértésben, egymást megértve és egymás munkáját testvérileg méltányolva, teljesítették kötelességeiket. Egész éven át, minden pénteken este közös Bibliaórát tartottak, amelyeken felnőtt hozzátartozóik is résztvettek.

Az ifjúság között merült fel két-három esetben olyan vésés, amely a fegyelmi szék összehívását tette szükségessé. — Egyébképpen az ifjúság maga mindent megtett, hogy a fegyelmezett keresztyéni élet jó rendje közötté fennmaradjon. Elismeréssel kell megállapítanunk, hogy az Ifjúsági Egyesület autonóm rendtartó és fegyelmező munkája a tanári kar munkáját nagymértékben elősegítette és megkönnyítette.

b) Oktatás.

I. A tanárok irodalmi munkásságáról e tanévről a következőket jelentjük:

Dr. Kecskeméthy István: Önállóan megjelent dolgozatai az 1929—30. iskolai év folyamán: „Kommentár a tizenkét prófétahoz: VIII. Mal'aki próféta könyve“. „A magyar reformáció és a magyar biblia“, reformáció-émlékkünnepi értekezés Károlyi Gáspár emlékére. „Kommentár a tizenkét prófétahoz; X. Jóna próféta könyve.“ Szerkesztette a „Kis Tükör“ családi heti lapot; iránycikkei, bibliamagyarázatai és kisebb értékezései abban jelentek meg.

Dr. Tavaszy Sándor: „Az Út“ társ-szerkesztője, a „Kálvinista Világ“ felelős szerkesztője. Cikkei, tanulmányai főképpen ezek-

ben a folyóiratokban, továbbá az „Erdélyi Irodalmi Szemlé“-ben, illetőleg ennek a helyébe lépő „Erdélyi Múzeum“-ban jelentek meg. Önállóan megjelentek ebben a tanévben a következő művei: „A kálvinizmus világmissziója“ Budapest, 1930. Soli Deo Gloria kiadása, „Kierkegaard személyisége és filozófiája“ (Erdélyi Tudományos Füzetek 25-ik-száma) Kolozsvárt, 1930., sajtó alatt: „A theologiai irányok átértékelése“ (A dialektikai theológia, mint a theologiai irányok korrekciója).

Dr. Imre Lajos: Szerkesztette, mint felelős szerkesztő „Az Út“ mint főszerkesztő, az „Ifjú Erdély“ c. folyóiratokat és a „Magyar Ifjúság Könyvtárát.“ Dolgozatai „Az Út“ c. folyóiratban jelentek meg. Önállóan megjelent az isk. évben az „Élő Könyvek“ sorozatban „A sáfárkodó egyház“ c. füzet és „Az ifjúság válsága“ c. tanulmány. Mindkettő az „Ifjú Erdély“ kiadásában. Szerkesztette az egyházkerület kiadásában megjelent: „Az erdélyi ref. egyház valláskönyvei“ c. sorozatot, másokkal együtt írta e sorozat 1. és 2. füzetét. E sorozatban önállóan írta: „Hogyan tanítsunk vallást?“ c. füzetet.

Dr. Gönczy Lajos: „Az én kicsinyeim“ c. gyermeklap szerkesztője. „Az erdélyi ref. egyház valláskönyvei“ c. sorozat 5. és 6. füzetét írta. Cikkei: „Az Út“-ban és a „Kálvinista Világ“-ban jelentek meg.

Dr. Nagy Géza: Cikkei, tanulmányai a „Ref. Szemle“, „Kálvinista Világ“ és „Az Út“-ban jelentek meg. Egyik írója a „Valláskönyv az elemi iskolák II., III. és IV. oszt. ref. növendékei számára“ c. tankönyveknek. Önálló munkája: „Kálvinista jellemképek“ (Erd. Egyhker. Parokhiális Kvtára) Kolozsvár, 1930. Nagyobb tanulmányai: Középiskoláink elnéptelenedése (Ref. Szemle 1929.) Károlyi Gáspár. Emlékbeszéd (Az Út 1929.) A zsinat jelentősége egyházunkban (Az Út 1930.)

Maksay Albert: A „Református Család“ felelős szerkesztője. Cikkeket írt a „Kálvinista Világ“ és a „Református Szemle“ c. lapokba.

A kollokviumok eredményéről a következőkben számolhatunk be az 1929—30. tanév I. és II. félévéről:

Évfolyam	I. év		II. év		III. év		IV. év		I-IV. év	
	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
	70	71	44	44	35	35	39	39	188	189
Szabadságolt (kollokviumra nem köt.)	21	21	—	—	2	2	—	—	23	23
Jeles	7	—	7	4	5	3	8	5	27	12
Jó	27	20	16	15	14	9	10	20	67	64
Elégséges	9	18	17	19	8	10	17	10	41	57
Elégtelen 1 tárgyból	3	—	1	—	1	—	2	—	7	—
Elégtelen 2 tárgyból	—	—	—	—	1	—	—	—	1	—
Elégtelen több tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem kollokvált 1 tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem kollokvált 2 tárgyból	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nem kollokvált több tárgyból	1	—	1	2	—	—	1	—	3	2
Nem kollokvált egy tárgyból sem	2	10	2	4	4	11	1	3	9	28
Kimaradt	—	2	—	—	—	—	—	—	—	2
Meghalt	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Összesen :	70	71	44	44	35	35	39	39	188	189

II. Tanulási eredmény.

Az első félévet jeles eredménnyel végezte a félév lezárásakor: 7 első, 7 másod, 5 harmad és 8 negyedéves. Jó eredménnyel: 27 első, 16 másod, 14 harmad és 11 negyedéves hallgató. Elégséges eredménnyel végezte: 9 első, 17 másod, 8 harmad és 18 negyedéves. Egy tantárgyból elégtelent kapott 3 első, 1 harmad és 2 negyedéves hallgató. Két tantárgyból elégtelent kapott 1 harmadéves hallgató. Nem kollokvált: több tantárgyból 1 első, 1 másod és 1 negyedéves hallgató. Semmiből sem kollokvált 23* első, 2 másod, 6* harmadéves.

Az első félév zárásakor kollokviumaikkal rendben nem lévő hallgatók közül a második félévi szigorított kollokvium alkalmával javítottak, illetve elmaradt kollokviumaikat pótolták az első éven 3-an. Tehát az első évesek közül az első félévet jeles eredménnyel végezte 7, jó eredménnyel 27, elégséges eredménnyel 12 és nem rendezte félévét 24* hallgató.

A másodéven kollokviumaikat pótolta 1 s így a másodéven az első félévet jeles eredménnyel végezte 7, jó eredménnyel 16, elégséges eredménnyel 18 és félévét nem rendezte 3 hallgató.

* Ebből szabadságolt (kollokviumra nem kötelezett) az első éven 19, a harmadéven 2 és rendkívüli hallgató az első éven 2.

A harmadéven kollokviumaikat pótolták 2-en s így az első félévet jeles eredménnyel végezte 5, jó eredménnyel 14, elégséges eredménnyel 10 és félévét nem rendezte 6* harmadéves hallgató.

A negyedéven kollokviumaikat pótolták 2-en s így az első félévet jeles eredménnyel végezte 8, jó eredménnyel 10, elégséges eredménnyel 20 és félévét nem rendezte 1 negyedéves hallgató.

A második félév tanulmányi eredménye a következő:

Az első évet jeles eredménnyel végezte —, jó eredménnyel 20, elégséges eredménnyel 18, nem kollokvált semmiből 31* és kimaradt 2 hallgató.

A második évet jeles eredménnyel végezte 4, jó eredménnyel 15, elégséges eredménnyel 21, nem kollokvált több tárgyból 2, semmiből 2 hallgató.

A harmadik évet jeles eredménnyel végezte 3 hallgató, jó eredménnyel 9, elégséges eredménnyel 11, nem kollokvált semmiből sem 12* harmadéves hallgató.

A negyedik évet jeles eredménnyel végezte 5, jó eredménnyel 20, elégséges eredménnyel 11, nem kollokvált egy tárgyból sem 2 és meghalt 1 negyedéves hallgató.

III. *Vizsgálatok:* Theológiai alapvizsgálatot az idén háromszor tartottunk és pedig: 1. 1929. szeptember 26—27-én, javító- és rendkívüli-alapvizsgát tartottunk, amelyre 18 ifjú jelentkezett, kik közül javító-alapvizsgát tett elégséges eredménnyel: 3, teljes alapvizsgát tett: 15, kik közül jelesen képesített: 1, jól képesített: 8, elégségesen képesített: 2, három hó múlva tehető javító-alapvizsgára utasított: 3 és vissza lépett 1.

2. Javító-alapvizsgálatot tartottunk 1929. december 20-án, melyre 5 hallgató jelentkezett, kik közül javító-alapvizsgálatot tett jó eredménnyel: 2, elégséges eredménnyel: 1, teljes vizsgát tett jó eredménnyel: 1 és a vizsgától visszalépett 1.

3. Rendes alapvizsgálatot tartottunk 1930. június 26—27. napjain, melyre 21 hallgató jelentkezett, a 21 hallgató közül jelesen képesített: 5, jól képesített: 7, elégségesen: 8, három hó múlva tehető javító-alapvizsgára utasított: 1.

Minősítő vizsga.

1. Theol. szabályzatunk 79. §-a alapján 1929. szept. 25-én pót-minősítővizsgálatot tartottunk, melyre 4 I. éves hallgató állhatott elő (3-an részint elhagyott kollokviumaik, részint beteg-

ség miatt nem állhattak minősítővizsgára). A vizsgáztató-bizottság közülök hármat a II. évfolyamra felvehetőnek nyilvánított, 1-et pedig visszautasított.

2. Rendes minősítővizsgálatot tartottunk 1930. jun. 20-án, melyre 34 I. éves hallgató állhatott elő (15-en részint elhagyott kollokviumaik, részint betegség miatt csak szeptemberben állhatnak elő). A vizsgáztató-bizottság mind a 34 ifjút a II. évfolyamra felvehetőnek nyilvánította.

Theológiai szakvizsgálatot az idén háromszor tartottunk és eddig: 1929. október 21—23. napjain, melyre 16 hallgató jelentkezett, akik közül egész vizsgát tett jeles eredménnyel: 1; jó eredménnyel: 3, elégségesen képesített 5, három hó mulva ehető javító vizsgálatra utasított: 4, egy év mulva egész vizsgát kell tegyen 2. Javító-vizsgát tett elégséges eredménnyel: 1.

2. 1930. január 30—31. napján I. lelkészképesítő vizsgálatot tartottunk, melyre 7 hallgató jelentkezett, kik közül 6 eredménnyel: 1 és elégséges eredménnyel javított: 3, teljes vizsgát tett jó eredménnyel: 2 és elégséges eredménnyel: 1.

3. Rendes I. lelkészképesítő vizsgálatot tartottunk 1929. június 23—27. napjain, melyre 28 hallgató jelentkezett, közülük három evangélikus. Jelesen képesített: 5, jól képesített 11, elégségesen képesített: 11, egy év mulva tehető javító-vizsgára utasított: 1.

Az 1929—30. tanévben tartott vizsgálatok kimutatása.

	Theol. alapvizsga	Első lelkészképesítő vizsga
--	-------------------	-----------------------------

Külföldön tnuáltak: Borbáth Dániel, Dávid Gyula és Sass Kálmán Baselban, Csete K. István, Teleky Mihály és Szentés György Párisban, Kádár Imre Strassburgban, Kiss Árpád Utrechtben, M. Nagy Ottó Bonnban, Nagy Zoltán Edinburgban, és Tunyogi Csapó András Cambridgeben.

c) Órarend és elvégzett anyag az 1929—30. évben.

1. *Ó-szövetségi héber nyelv*: I—II. félévben az I. évesek számára heti 3 órában: hétfőn 10—11-ig, szerdán és pénteken 9—10-ig. Előadta: *Dr. Kecskeméthy István* a Gen. I. 1—6, 7. olvastatása alapján, gyakorlatilag, kéziratoss grammatikai vezérfonal mellett. I. félévben a Gen. I—II. elemi nyelvtani ismeretek, névmások, névragozás, számnevek, erősgyökű igék. II félévben a Gen. III—VI. 7. olvastatása alapján nyelvtani gyakorlatok, gyengegyökű igék és mondatlan elemei.

2. *Ó-szövetségi exegézis*: I—II. félévben a II—IV. évesek számára heti 3 órán, hétfőn 11—12, szerdán és pénteken 10—11-ig. Előadta *Dr. Kecskeméthy István*. Jónah könyvének fordítása, kortörténeti és bibliai fejtegetése. Kézi könyv: Kommentár a tizenkét prófétához. X. Jóna próféta könyve. Irta *Dr. Kecskeméthy István*.

3. *Ó-szövetségi vallástörténet* heti 3 órán a III—IV. évesek számára, (hétfőn 9—10, szerda és péntek 11—12-ig). „Az ótestamentumi vallás“ c. kézikönyv alapján. Előadta: *Dr. Kecskeméthy István*.

4. *Ó-szövetségi privát kollégium* mind a négy évfolyam számára heti egy órában csütörtökön este 6—7-ig. A Hasmoneus-család szabadságharcai. Előadta: *Dr. Kecskeméthy István*.

5. *Új-szövetségi görög nyelv*. Az I. II. félévben az I. évesek számára heti 3 órában, hétfőn 9—10, csütörtökön és szombaton 10—11-ig. Előadta: *Maksay Albert*. A görög nyelvtan elemei, az újszövetségi görög nyelv alak- és mondatana. Márk I—IV. részek olvasása és fordítása.

6. *Új-szövetségi exegézis*. Az I—II félévben a II—IV. évesek számára heti 3 órán, kedd, csütörtök, szombat 9—10-ig. János „Jelenések könyve“ fordítása és magyarázata. Előadta: *Maksay Albert*.

7. Új-szövetségi szemináriumok:

a) Új-szövetségi speciális kollégium I. félévben: A koiné nyelvjárás. II. félévben: A legrégebb kéziratoss kódexek ismerte-

tése. Heti egy órán, csütörtök 5—6-ig. Az I—IV. évesek számára.

b) *Új-szövetségi szeminárium*. Heti 1 órán, csütörtök 4—5-ig a II—IV évesek számára: Az Új-szövetségben előforduló ótestamenti idézetek tanulmányozása, a masszoretikus héber szöveg, a Septuaginta fordítása és az újszövetségi görög szöveg alapján. Előadta: *Maksay Albert*.

8. *A magyar református egyház története*: Az I—II. félévben heti 2 órában csütörtökön és szombaton 9—10-ig. Előadta: *Dr. Nagy Géza*. (I. félévben az ősvallásoktól a II. debreczeni zsinatig, a II. félévben az unitarizmus terjedésétől az egyházpolitikai törvényekig.)

9. *Egyetemes keresztyénség története*. I—II. félévben heti 4 órán, hétfőn, szerdán 9—10-ig, pénteken 12—1-ig, szombaton 8—9-ig a II. évesek számára. Első félévben: A keresztyénség előállításától Nagy Konstantinig, második félévben: A birodalmi keresztyénség korától Kálvin haláláig. (1564) Előadta: *Dr. Nagy Géza*.

10. *Protestantizmus története* az I—II. félévben, heti 3 órán, kedden d. u. 4—5-ig, szerdán és csütörtökön 12—1-ig, a III—IV. évesek számára. Az I. félévben: Az augsburgi békétől (1555) a westminsteri zsinatig (1643—47). A II. félévben: Az ébredési mozgalmaktól a belmisszió programjának kibontakozásáig (Wichern). Előadta: *Dr. Nagy Géza*.

11. *A református hitvallások ismertetése*. Az I. évfolyamnak I—II. félévben, heti 2 órában, szerdán és pénteken 11—12-ig a II. évesek számára. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

12. *Theologiai encyklopédia*. Az I—II. félévbeni heti 1 órán az I. évesek számára, szerdán 10—11-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

13. *A filozófiai gondolkodás története*, az I—II. félévben, az I—II. évfolyamnak heti 2 órán, kedden és csütörtökön 11—12-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

14. *Vallásfilozófia*. (A vallások története és a vallás jelentése) I—II. félévben, heti 2 órában, szerdán és pénteken a II. évesek számára. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

15. *Keresztyén ethika* III—IV éveseknek, I—II. félévben heti 3 órában, hétfőn, kedden és csütörtökön 10—11-ig. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

16. *Vallásfilozófiai szeminárium*, a II—IV. évesek számára, I—II. félévben, heti 1 óra, hétfőn 5—6-ig. (Heinzelmann, Flour-

noy, Fabrizius, Scholz, Tillich és Brunner kisebb íratainak olvasása.) Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

17. *Kierkegaard személyisége és filozófiája*, I—IV. évek számára: privát kollégium, heti 1 óra, hétfőn 6—7-ig, I—II. félévben. Előadta: *Dr. Tavaszy Sándor*.

18. *A szentírás tartalmi ismertetése*. Az I. évfolyamnak, az I. II. félévben, heti 3 óra, kedd 10—11; szerda és péntek 11—12-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

19. *Neveléstan és neveléstörténet*. A II. évfolyamnak az I—II. félévben, heti 3 órán, hétfő, csütörtök és szombat 10—11-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

20. *Poimenika*. (A lelkigondozás elmélete.) III—IV. évek számára heti 2 órán, kedd, csütörtök 11—12-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

21. *Vallásitanítási gyakorlatok*, III—IV. évek számára heti 4 órán, szerda és péntek 8—10-ig, I—II. félévben. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

22. *A sexuális nevelés problémái*, II—IV. évek számára pedagógiai szeminárium I—II. félévben, heti 2 órán, hétfő 12—1 szerda 3—4-ig. Előadta: *Dr. Imre Lajos*.

23. *Szónoklati gyakorlatok*, I—II. félévben, az I. évfolyamnak heti 2 óra, kedd 9—10, péntek 10—11-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

24. *Homiletikai és liturgikai gyakorlatok*, I—II. félévben, a II. évfolyamnak heti 2 órán, kedd, csütörtök 8—9-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

25. *Homiletika*, I—II. félévben, a II. évfolyamnak heti 2 órában, kedd 10—11-ig péntek 9—10-ig. Előadta: *Dr. Gönczy Lajos*.

26. *Homiletikai szeminárium*, I—II. félévben, heti 2—2 órában, két csoportban. A III. éveknek: kedd, 8—9 és pénteken 12—1-ig, IV. éveknek: szombaton 10—12-ig. Vezette: *Dr. Gönczy Lajos*.

27. *Vasárnapi iskolai munka*. Az I—II. félévben, I—IV. évek számára, heti 2 óra, hétfő 4—5, pénteken 7—8-ig. Előadta: *Dr. Gönczy Lajos*.

28. *Egyházi ének és zene*. Mindkét félévben, mind a négy évfolyam számára heti 2—2 órán, az I. évnek: csütörtök 3—5-ig, II. évnek: kedd 3—5-ig, III. évnek: szerda 3—5-ig, IV. évnek: hétfő 3—5-ig. Tanította: *Nagy Gerő*.

29. *Román nyelv.* Mind két félévben, mind a négy évfolyam számára, heti 2—2 órában, az I. évnék: hétfőn 12—1-ig, kedden 5—6-ig, II. évnék: kedd 8—9, d. u. 6—7-ig, III. évnék: hétfőn 8—9-ig, d. u. 2—3-ig, IV. évnék: kedd 12—1. Előadta: *Dr. Pop Sever.*

30. *Falufejlesztés.* A IV. évesek számára I—II. félévben, heti 1 órában, kedd 8—9-ig. Előadta: *Török Bálint.*

31. *Közegészség.* I—II. félévben, heti 2—2 órában. Az I—II. éveseknek péntek 5—7-ig, III—IV. éveseknek kedd 5—7-ig. Előadta: *Dr. Török Imre.*

32. *Angol nyelv.* Mindkét félévben kezdőknek és haladóknak heti 2—2 órán az I—II. évesek számára tanították: *R. J. Chisolm* skót lelkész és *Csűrös Blanka* okl. tanítónő.

33. *Angol beszélgetés.* Az I—IV. évesek számára heti 1 órán. Vezette: *R. J. Chisolm.*

34. *Francia nyelv.* Mindkét félévben kezdőknek és haladóknak heti 2—2 órában az I—IV. éveseknek. Tanította: *Dr. Kovács János.*

35. *Német nyelv.* Mindkét félévben kezdőknek és haladóknak heti 2—2 órában az I—IV. éveseknek. Tanította: *Dr. Császár Károly.*

36. *Énekkar.* Mindkét félévben I—IV. éveseknek. Vezette: *Tárcza Bertalan* tanár.

c) Nevelés.

1. *A vallásos nevelés.* Értesítőnk hagyományos sablonja szerint különbséget teszünk a nevelés és oktatás között. Azonban meg kell állapítanunk, hogy intézetünknek az a leghatározottabb törekvése, hogy minden munkájával neveljen. Intézetünk egész szervezete, rendje, fegyelme, az oktatás, a tudományos szemináriumi munka egyformán mind a keresztyén nevelés szolgálatában áll. Kétségtelen, hogy nem lehet és nem szabad a tudományt kijátszani és megkorrigálni semmiféle érdek kedvéért, mert a tudományt s éppen a teológiai tudományt Isten az igazság védelmének és szolgálatának eszközévé tette, de viszont az igazság, ha a Szentlélek-Isten által adományozott igazság, akkor nevel, mert ítél és döntésbe visz, tehát mássá tesz. A jó oktatásnak a nevelés szükségképpen eredménye. Ezért intézetünk igyekszik jó oktatással nevelni.

Értesítőnk előbbi helyein beszámoltunk azokról az alkalmakról, amelyek a nevelés közvetlen szolgálatában állottak. Igyekeztünk ezeket az alkalmat jól kihasználni. Igyekeztünk a személyes érintkezés és kapcsolat által is olyan indításokat, intéseket adni, amelyeket Isten fel tud használni az övéi javára. Az internátusi szobákban esti áhítatokat tartottak fiaink, ezen kívül rendszeresen végeztük a szombat-esti préceseket, akadémiai istentiszteleteket, két alkalommal az ifjúságnak kiszolgáltattuk az Uri szent Vacsorát. Az első évesekkel az igazgató három külön konferenciát tartott. Az internátusi felügyelő és külön az igazgató az egész ifjúsággal együtt is tartott konferenciát, ahol az ifjúságnak egészen apró hibáival, hiányosságaival, mint pl. az illem, a helyes magaviselet, az étkezés stb. helyes formáival foglalkoztak. Mégis éreztük, hogy az ifjúság *egészével* való személyes, családi érintkezést jobban kell ápolnunk. Ez utóbbinak azonban a sok tanítási óra, a sok intézeti munka és nem utolsó esetben, a szegénység is nagyon útjában állott és áll. De reméljük, hogy az Úristen ebben a tekintetben is többre fog segíteni.

2. *Egészségügyi jelentés.* Dr. Török Imre intézeti orvos a következő Jelentést tette: A theológiai fakultás egészségi állapotának statisztikája a lefolyt tanévben a következőkben van feltüntetve:

Influenza	—	—	—	—	—	—	—	—	—	45
Ideges kimerültség	—	—	—	—	—	—	—	—	—	25
Chron. tüdőcsúcsshurut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Vérszegénység	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14
Hörghurut	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Furunculozis és tályogképződés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Vakbélgyulladás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Angina	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
Szemkötőhártyagyulladás	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2

Megbetegedések összes száma: 123.

A fenti kimutatásból egy eset végződött halálosan és pedig septicus torokgyulladás miatt. Négyen kerültek operációra és pedig két heveny vakbélgyulladás miatt és két tályogképződés miatt. A vérszegénység 14 esete chron. tüdőcsúcsshuruthoz csat-

lakozott, úgyszintén az ideges kimerültségek is nagyjában erre a megbetegedésre vezethetők vissza.

Betegség miatt szabadságoltak száma 14, kiknek legnagyobb része szintén a chron. tüdőcsúcshurutban szenvedők közül rekrutálódott.

Amint a fentiekből kitűnik, a legkomolyabb jelentőségű megbetegedésként az idei tanév folyamán is a chron. tüdőcsúcshurut szerepelt, kik közül négynek kellett szanatóriumi kezelésben részesülnie. E bántalom ellen való intenzivebb védekezés szempontjából igen ajánlatos volna az internátus helyiségeiben a régi, kopott s eresztékeiben temérdek, nehezen takarítható port tartalmazó padozatnak egészében új padozattal való pótlása.

d) Jelentés a pályadíjakról és a jutalmazásokról.

Az 1929—30. tanévre kitűzött pályatételekről és jutalmakról a következőkben tesszük meg jelentésünket:

1. **A héber nyelvből** az első éveseknek: szóbeli nyílt versenyen a legjobb haladást tanusítónak jutalmazására a gróf Teleki-alapítványból 64 lej, amelyet a tanári kar 500 lejre egészít ki. A verseny anyaga az egész évi anyag és Deuteronomium 32. fejezete. A verseny-vizsgára kiküldött bizottság a jutalmat Szabó Géza I. éves hallgatónak ítélte oda, miután, azonban Bede László is derekas készültséget tanusított, őt is szorgalomdíjra ajánlja. Bede László I. éves hallgatónak a tanári kar 250 lej szorgalomdíjat állapít meg.

2. **Tudományos pályatétel az újtestamentomi theológiából.** A római levél 7—11. részeinek magyarázata, különös tekintettel a Kálvin és a K. Barth magyarázataira. Pályadíj 1000 lei. Pályamunka nem érkezett be.

3. **A gyakorlati theológiából:** a) *A legjobb homilétikai szeminárium-i dolgozat írójának és előadójának* a Nagy Péter és gróf Teleki-alapból 70 lei, amely 500 leire egészített ki. A szaktanár javaslata alapján a pályadíj Orth Imre IV. éves theol. hallgatónak ítéltetett oda.

b) *Egyházi beszéd* I. Péter IV. 1—6. alapján. a Molnár Albert-alapból. 40 lei, 500 leire kiegészítve. Beérkezett egy pályamunka, (Fill. 4:4) jelige alatt, amely-

ről dr. Gönczy Lajos szaktanár a következő jelentést terjesztette be:

A terjedelmes (11 gépírással sűrűn teleírt oldal) dolgozatban a szerző a testi szenvedés jelentőségéről értekezik. Anélkül, hogy a Krisztus szenvedésével párhuzamba állított testi szenvedés mélyebb értelmét tudná, fejtegeti a testi szenvedés hasznait. Bár megpróbálkozik mondanivalóit keresztyén mázzal vonni be, nagyon közel jár ahhoz, hogy a buddhizmus fel fogását vallja. És mivel sem az egész beszédet egybefogó és vezérlő alapgondolata, sem a textus egészével belső kapcsolata nincsen, logikátlanul, néhol elenmondásokba keveredve szól a testi szenvedésről. Mindent összehord, amit e tárgyról tud.

Nemcsak a formai homiletika következményeivel nincs tisztában, de mondanivalóit szabatosan és világosan megfogalmazni sem tudja. Száraz, elvont, fejtegető, unalmas, mint egy értekezés, nincs benne semmi lendület, elevenség és erő. Homály, zavar, értelmetlenség köde lepi be az egész dolgozatot. Nemcsak azt nem tudjuk meg belőle, hogy mit akar mondani az Ige, hanem azt sem, hogy mit akar a szerző.

Azt azonban el kell ismerni a dolgozatról, mert valósággal kikiabál belőle, hogy sok vajadás, keserves izzadás közt született meg.

Jutalomra nem érdemes.

c) *Prédikáció műfordítás* (az eredeti benyújtásával) a Nagy Péter-alapból 80 lei, 500 leire kiegészítve. Pályamunka nem érkezett be.

d) *Évzáró ima*, a Hory-alap kamatai, 500 leire kiegészítve. Beérkezett két pályamunka, amelyekről dr. Gönczy Lajos szaktanár a következő birálatot terjesztette be:

1. számú: *Jelige „c“*. Úgy látszik, szerző egészen tájékozatlan afelel, hogy mit kell tartalmaznia egy évzáró imádságnak. Csak emlegeti, hogy „hálaadással állunk meg“, de hogy miért? arról keveset mond, és azt is olyan általánosságban, azt is olyan módon, hogy egészen frázisszerű. Imájának többi részét is, amelyben bűnvallás és könyörgés van, ugyanez az általánosság jellemzi. Egy-két kifejezés kihagyásával bárhol elmondható volna ez az imádság, ha mint imádság megállaná a helyét. De az egész imádságból hiányzik az imádságnak lelke, a léleknek az a megteljesedése, amikor kiönti Isten előtt túlaradó tartalmát.

2. számú: *Jelige: Jakab 4:10 v.* Külformájára nézve mögötte marad az elsőnek, de tartalmilag többet érő annál. Van mondanivalója és az konkrétebb, személyesebb, az alkalomhoz inkább illő. Hibája, hogy gondolatait nem rendezte el kellően, és rövid, szegényes az utolsó rész, amelyben további ajándékokért könyörög.

Átdolgozás után elmondható. A pályadíj szorgalmi díjként szerzőnek kiadható.

A jeligés levél felbontatván, szerzője *Czirják János III. éves* theológiai hallgató.

4. **Az egyházjogból:** A hitvallási alap érvényesítése az egyházi törvényben (különös tekintettel a nem magyar református egyházak alkotmányára). A Bartók-alapból 160 lei, kiegészítve 500 leire. Pályamunka nem érkezett be.

5. **A legjobb harmonium-játszónak** nyílt versenyen a Szász Domokos-alapból 160 lei, kiegészítve 500 leire. A versenyvizsgára kiküldött bizottság jelentése alapján a pályadíjat a tanári kar *Miklós Gyula IV. éves* theológiai hallgatónak ítélte.

6. **Kerekes András zilahi vallástanár 200 lejes adománya,** az általa kitűzött következő tételre: Az erdélyi református egyház főleg iskolai összeköttetései a svájci református egyházzal, kezdettől napjainkig. Pályamunka nem jött be.

7. **Máthé Elek bonchidai lelkész a következő pályatételeket tűzte ki a jelen tanévre:** a) *Pál apostol életének és apostoli munkásságának világmisziói jelentősége,* b) *Mott János méltatása az evangéliumi világmiszió szempontjából,* c) *Károlyi Gáspár élete, munkássága és magyar protestáns egyháztörténeti jelentősége.* Az előbbi kettőt 500—500 lejjel (s azok időközi kamataival), a harmadikat 1000 lejjel jutalmazza. A három pályatétel közül csak a harmadikra jött be egy pályamunka, amelyről dr. Nagy Géza szaktanár a következő híralatot terjesztette be:

Károlyi Gáspár élete, munkássága és magyar protestáns egyháztörténeti jelentősége c. pályatételre egy pályamunka érkezett be „Pelikán“ jeligével. Írója, miután szerinte Károlyi életrajza a fennmaradt adatok alapján kielégítő módon fel van már dolgozva (?), építő szellemben akarja a kérdést megoldani s a meglevő adatokat élettél, az ember Károlyi lelki arcának megfestésével akarja kitölteni. Szép célkitűzés, méltó egy theologus növendékhez. Ezért az életrajz megírását, ami pedig a tétel feladatai közt benne van s amire nézve a még mindig csak váz-

latos-Károlyi-irodalom mellett mindig írhatott volna újat is, rövid hét oldalon át elintézi s azután áttér *belső életére*. Itt abból indul ki, hogy Károlyinak is csak közönséges élete volt, amit a külső tények (adottságok) határoztak meg és így *nem különb a többi embernél*. (7. l.) Mivel azonban így nem maradt volna, hogy mit írjon, mégis kénytelen utána nézni, hogy mások mit mondanak róla és K. maga miben látja misszióját. Így jutnak szóhoz nála egyes újabbkori méltatók, többek közt Szabó Dezső, a Károlyi-emlékkönyv, maga a bibliafordító reformátor, akit a dialektika teológia szempontjából igyekszik megérteni. Eközben olyan túlzó állításokat mond ki, hogy K. eleveníti meg a magyar lelket a nemzeti nyelv használatával, holott ezt a reformátorok előtte elvégezték és hogy csak ő tanította meg a nemzetet Istennek az igében megjelenő élő akarata elismerésére, pedig ezért munkálkodtak az ő nagy elődei is. Ő dekrétumban hívó, Istenben reménykedő, ígét szerető, bölcs hazafi, de tépettszívű, fáradt és megroppant ember is, aki „nem is volt nagy ember“, hanem „megmutatója az igazi, természetes, öntudatos, Krisztust követő magyar ref. embernek“, aki „csak istenesebb s ez a jelentősége“.

Világos, hogy ezzel a kijózanító tendenciájú Szekfű-Koós-féle történetírással nagyon sovány eredményre jut s K. gazdag, bibliás lelkiségét, ami Mélius mellett korszakalkotó volt egyházunkban, nem tudja megérteni és értékelni. Az építő céllal megindított munkából egy jelszavak és tekintélyek után kapkodó *vázlat* lesz, ami megdöbbenően világít reá arra a jelenségre, hogy ifjúságunk egy része mennyire rabja a közénk dobott jelszavaknak s anélkül, hogy valamit végig gondolna, vagy *megpróbálna az Ige fényében saját lábán járni*, milyen nagy-képű, fölényes és alapjában véve értéktelen munkát végez.

Sem jutalmazásra, sem dicséretre nem ajánlhatom.

8. Dr. Tavaszy Sándor theol. igazgató a következő pályatételt tűzi ki: *Barth tana az igehirdetésről*. A pályamunkát 1000 lejjel jutalmazza. Beérkezett egy pályamunka „Car Dieu veut dominer sur nous ...“ „Kálvin“ jelige alatt, amelyről Dr. Gönczy Lajos szaktanár a következő bírálatot terjesztette be:

A 21 gépírásos oldalra (+ 4 old. jegyzet) terjedő dolgozat abból indul ki, hogy a prédikáció központi kérdése, igazi problémája az: ki az alanya, Isten vagy ember? Hogyan beszéljen a prédikátor, hogy ne ő, hanem Isten beszéljen? Ez a ki-

indulási pontja Barth theológiájának. E bevezetés után kilenc részben ismerteti Barth tanítását az igehirdetésről: Dogmatikája és „Menschenwort und Gotteswort in der christlichen Predigt“ c. értekezése alapján, a következő tartalommal: I. A pred. feltétele, lehetségesítője: az Isten beszél. Az Ige három alakja. II. Az ember csak megbizásból beszél. A pred. így is vakmerőség. III. Az egyház szolgálata (ministerium verbi divini) engedelmesség Isten parancsa iránt és utalás az Isten beszédére. IV. A prédikáció az emberhez fordul, de akkor is Istent szolgálja, aki az embert léteben kérdésessé teszi. V. Az ember létkérdésére csak Isten adhat feleletet, a prédikáció erre a feleltre utal. VI. Isten felelete az Ige. VII. Hogyan beszéljen a prédikátor, hogy ne ő, hanem Isten beszéljen (a prédikáció tiszta tan legyen). VIII. A prédikátornak szüksége van a theológiára. IX. Összefoglalás: a prédikáció Isten Igéje csak „conceptus de spiritu sancto“ lehet.

Eljárási módja az, hogy mindenütt magát Barthot szólaltatja meg, lehetőleg szó szerinti citálva szavait.

A dolgozathból, amely világosan, logikusan, tárgyilagosan ismerteti Barthnak az igehirdetésről való felfogását, nemcsak az állapítható meg, hogy szerző gondosan tanulmányozta és megértette Barthot, hanem a forrásművek felhasználásából, a kérdések világos meglátásából, abból a módszerességből, melylyel dolgozik, az is kitűnik, hogy rendelkezik a tudományos munkálkodáshoz szükséges áttekintő, anyaga felett uralkodó képességgel.

Ajánlom a pályadíjnak *dicsérettel* leendő kiadását!

A jeligés levél felbontatván, szerzője *Orth Imre* IV. éves theologiai hallgató.

9. Jutalmak: *Zwingli-alapból* 50 lej jeles tanulónak, kiegészítve 500 lejre. A szokás szerint egy III. éves hallgató kapja. Tanári kar *Kozma Tibor* III. évesnek ítélte oda. A gróf *Teleki-alapból* 24—24 lej a két legszorgalmasabb diáknak. Szokás szerint egy II. és egy IV. éves hallgatónak adandó. Tanári kar *Imreh Barna* II. éves és *Ady Béla* IV. éves hallgatóknak ítélte oda.

10. Ugron István által létesített alap kamatait a modern nyelvekben a legjobb eredményt elért hallgatóknak adandó ki. A tőke felgyült kamatainak összege jelenleg 3643 lej, amelyből a tanári kar 3000 lejt határozott kiadni. És pedig *Biró Sándor* IV. éves, *Antal Gusztáv* II. éves és *Szigethy József* I. éves hallgatóknak. Fejenként 1000—1000 lejt.

11. **Dávidházi Bekess Károly alapítványa**, az iratterjesztésben legkiválóbb eredményt elért három hallgatónak, fejéenként 300—300 lej, amelyeket a tanári kar *Kovács Géza* IV. éves, *Csavar Ernő* II. éves és *Szöcs Endre* II. éves hallgatóknak ítélte oda.

12. **Tárca Beralan tanár úr, mint a Fakultás énekkarának karnagya**, azoknak a hallgatóknak, akik az énekkari órák látogatásában különös buzgóságot tanusítottak, a saját kompozícióinak egy-egy példányát adományozta jutalmul. A jutalmazottak a következők: Nagy Gyulá I., Simon Imre II., Szász István II., Albert Sándor I., Osváth Ernő I., Dienes Balázs I., Györffy Pál II., Facsar Gyula II., Bálint Ferenc I., Gödri Endre I., Kovács Kálmán I., Kovács László I., Szász Imre I., Butyka Kálmán II., Módi Pál II., Nagy Ernő II., Bede László I., Lengyel József II., Benkő Zoltán II., Gecse János II., Geréb Dénes III., és Szász Vilmos I. éves.

13. **A nyári munkaprogramm kiváló elvégzéséért a tanári kar az év folyamán a következő hallgatókat jutalmazta:** IV. évről Orth Imre 500 lei, Kuztos Dénes 2—2 könyv, Szilágyi Károly 1 könyv, Kolumbán Géza és Bisztray Sándor dicséretet nyertek. A III. évfolyamról: Csiky József 2 könyv, Kozma Tibor 1 könyv. A II. évfolyamról: Szöcs Endre 500 lej, Csavar Ernő 2 könyv, Szász István 1 könyv és dicséretet nyertek a következők: Antal Béla, Antal Gusztáv, Balogh Lujza, Imre Barna, Jánossy Zoltán tj., Molnár Péter és Szabó Pál.

Függelék.

A hallgatók névsóra.

I. év.

1. Albert Sándor	28. Kiss Géza szab.
2. Antal Márton ág. h. ev.	29. Kiss Pál
3. Balázs József	30. Kolumbán Ellák tj.
4. Barthalis József tj.	31. Kósa Rezső khm.
5. Bálint Ferenc	32. Kovács Kálmán
6. Bányay Zoltán szab.	33. Kováts László
7. Bede László	34. Kun László szab.
8. Benedek Vilmos	35. Lengyel László khm.
9. Decsy István szab.	36. Lőrincz Mária
10. Dienes Balázs	37. Lőrincz Sándor
11. Farkas Jenő szab.	38. Magyar Zoltán szab.
12. Ferencz Árpád szab.	39. Makay György khm.
13. Füzessy Irén	40. Matos Pál ág. h. ev.
14. Gáll Sándor szab.	41. Márton Ferenc khm.
15. Gödri Endre	42. Máthé Lajos szab.
16. Gönczy László szab.	43. Medgyessy Lajos khm.
17. Gruja Farkas	44. Mikola László ág. h. ev.
18. Gyenge Áron rendk. h.	45. Mihályi Zoltán
19. Gyenge Samú	46. Molnár Zoltán khm.
20. Gyulay Lajos	47. Nagy Gyula
21. Hegyi Mózes szab.	48. Nagy János szab.
22. Horváth Viktor szab.	49. Orth Győző khm.
23. Hunyady János szab.	50. Osváth Ernő khm.
24. Jakab Gyula	51. Pajzos Bálint khm. tj.
25. Jakab József szab.	52. Palmhert Hartmuth rend.
26. Kali Zoltán	ág. h. ev.
27. Kilin György	53. Péterffy Kálmán

tj. = tanárjelölt-theologus.

szab. = szabadságolt, miután a múlt évben már hallgatta az első évet, érettségi vizsgáját azonban nem tette le s így főhatósági rendelkezés következtében tanulmányait a II. éven nem folytathatta.

khm. = királyhágómelléki egyházkerületben illetékes.

54. Péterffy László tj.	62. Szigyártó Albert szab.
55. Reimesch Erwin rendk.
ág. h. ev.	63. Szilágyi Sándor khm.
56. Szabó Géza	64. Tóbiás Jenő szab.
57. Szász Imre	65. Tóth Zoltán khm. tj.
58. Szász Vilmos ág. h. ev.	66. Turý András szab.
59. Szenyessy József khm.
szab.	67. Váró György tj. Kimaradt
60. Szigethy Béla	68. Weghofer Sándor khm.
61. Szigeti József	69. Veress László
	70. Vincze György
	71. Zoltán Balázs Elemér

II. év.

1. Antal Béla	23. Lengyel József khm.
2. Antal Gusztáv	24. Magoss Árpád khm.
3. Balogh Lujza	25. Mágner Sándor
4. Bene László	26. Mihály Károly
5. Benkő Zoltán	27. Módi Pál
6. Biró Zoltán	28. Molnár Péter
7. Butyka Kálmán	29. Nagy Ernő
8. Csavar Ernő	30. Nagy Gyula
9. Dánér Lajos	31. Nelovánkovits József khm.
10. Erdélyi Gyula tj.	32. Póth Lajos (Jugoszlávia)
11. Essig József ág. h. ev.	33. Pünkösti Lajos
12. Facsar Gyula khm.	34. Pünkösti Sándor
13. Gecse János	35. Simon Imre
14. Györffy Pál	36. Sipos Géza
15. Imreh Barna	37. Szabó Pál
16. Jánossy Zoltán tj.	38. Szász István khm.
17. Kacsó Sándor	39. Szekeres László
18. Kali István	40. Sexty Zoltán ág. h. ev.
19. Kenéz János khm.	41. Székely Béla tj.
20. Kiss Jenő	42. Szőcs Endre
21. Kósa Margit	43. Vargha Béla tj.
22. Kovács Zoltán tj.	44. Varró Dezső

III. év.

1. András Gusztáv tj. khm.	9. Fazekas Sándor
2. Barócz János	10. Gachal János (Jugoszlávia)
3. Benedek Géza tj.	11. Gáll István
4. Csete K. István, külföldre
exmittált, jugoszláviai	12. Geréb Dénes
5. Csiky József	13. Hosszu István
6. Czirják János	14. Kenyeres Lajos khm.
7. Diószeghy Károly khm.	15. D. Kiss Lajos khm.
8. Farkas Jenő	16. Kovács József
	17. Kozma Tibor

18. Kupán István khm.	28. Papp Zsigmond
19. László János	29. Pethő Mihály
20. Lengyel Anna	30. Raduch György ág. h. ev.
21. Máthé István	31. Spörl Rudolf
22. Mátyás Béla ág. h. ev.	32. Szabó László
23. Molnár Károly khm.	33. Turóczy László tj.
24. Nagy Ferenc	34. Valádi György
25. Nagy E. István tj.	35. Dr. Viktor Gabriella
26. Nemes Dezső	(Magyarország)
27. Nits István khm.	

IV. év.

1. Ady Béla	21. Kántor Dezső
2. Barcsa Sándor khm.	22. Kiss Béla ág. h. ev.
3. Bartha Lajos khm. meghalt	23. Kolumbán Géza
4. Biró Sándor	24. Kovács Géza
5. Bisztray Sándor	25. Kristóf György
6. Bod László	26. Kusztós Dénes
7. Bognóczy Géza	27. Miklós Gyula
8. Bokor Sándor khm.	28. Molnár Rezső ág. h. ev.
9. Boross Ferenc khm.	29. S. Nagy Béla
10. Boross Lajos khm.	30. Z. Nagy Béla
11. Cseterki János	31. Orth Imre khm.
12. Csiky István	32. Szabó József
13. Czapfavy József khm.	33. Szilágyi Károly
14. Damó Albert	34. Szilágyi László
15. Eördögh József	35. Szücs István
16. Gáspár Samu	36. Tatár Mihály
17. Gillich Fülöp ág. h. ev.	37. Teleky József
18. Hegyi Péter	38. Tóth Sándor
19. Jancsó Dezső	39. Zágony Anna
20. Kadácsi Zoltán	

Ifjusági Elnök jelentése 1929—30. évről.

Méltóságos Elöljáróság! Nagytiszteletű Tanári Kar!- Tiszteletes Ifjuság! Mélyentisztelt. Közönség!

Egy csendes és munkás esztendő határ-kövéhez érkeztünk a mai nappal. Ennél a határkőnél álljunk meg egy pillanatra és tekintsünk vissza az elmúlt év eredményeire és munkásságára. Lehet azonban, hogy beszámolómm nem tudja felmutatni mindazt, amit elvégeztünk, lehet, hogy nem lesz megfelelő méretem a

Szentlélek Istennek általunk és közöttünk munkáló hatásának és erejének felmérésére. Lehet, hogy nem tudok tetszetős és fel-tűnő eredményeket felmutatni, de mégis bátorodom felmutatni, hogy Ifjúsági Egyesületünk célját, eszményét és kitűzött programját mennyiben valósítottuk meg.

Ifjúsági Egyesületünknek s ezen belől Ifjúságunknak célja: megvalósítani kebelében a testvéri szeretetet, együtt munkálkodást és mindének felett az Isten akarata szerinti önfegyelmző, öntudatos keresztyén életet, hogy ezáltal előkészítse a Theológus Ifjúságot Isten által megkivánt és mindenben az Ő akaratát szolgáló munkára.

Ime a cél, mely felé igyekezni kell Egyesületünknek és ennek keretei között, Ifjúságunknak. Ez szabja meg munkaprogram-munkát és ennek elérése, vagy megközelítése értékesíti munkáságunkat.

Nehéz feladat elé állottam, amikor ennek megvalósítására vállalkoztam s gyengeségemet Isten színe előtt megalázkodással kell elismernem, ha véges ember voltam miatt nem tudtam elegendet tenni megbízatásomnak, úgy, amint azt remélni lehetett volna.

Azonban Isten előtti hálával állok meg akkor, amikor végig tekintek az elmúlt év munkáján és látom, hogy nem teljesen eredménytelen az. Tündöklő és csillogó tervezetéseket nem készítettünk, hanem ahelyett lassan, lépésről-lépésre, gondosan megfontolva minden lépésünket, haladtunk felfelé a hegygerincen. Ezért megrázkódtató események, óriási kilengések és erkölcsi defektusok nem háborgották útunkat.

Ezeknek előre bocsátása után legyen szabad ismertetnem a most végződő iskolai évben végzett munkánkat. Két oldalon folyt e munka: *Anyagi, adminisztratív* egyfelől és *erkölcsi, a testvéri közösséget munkáló* a másfelől. És mindkét oldal az elődeink által megkezdett és beindított munkát, illetve gyakorlati és kötelező erővel bíró határozatokat igyekezett érvényesíteni. Sikerült ez nekünk, vagy nem? Értünk-e el eredményeket? Beszéljenek arról a tények!

Kezdem mindjárt a mai élet nagy nehézségével szolgáló anyagi oldallal: *Az Ifjúsági Egyesület pénztárainak állapotával.*

Az 1929—30. isk. év elején örökségül kaptuk a pénztár következő képét, vagyon- és teher egyenlegét:

Kötelezvényekben, Kurzus adományokban .	41248	Leit
Értékpapírokban	6252	„
Gépekben	20200	„
Készpénzben	1150	„

Összesen: 67711 Leit

Ezzel szemben kaptunk 23069.50 Lei adósságot is.

Mai helyzetünk pedig a következő:

Egész évi bevétel .	115.552	Lei
Egész évi kiadás	104.017	Lei

Marad: 11.535 Lei

Nagy segítségünkre szolgált eredményünk elérésében a múlt év végén megszavazott 200 lej kurzus előleg beszédése; az 1929. dec. 6-án hozott presbyteriumi határozat érvényesítése, melynek alapján töröltük mindazokat az adósokat, akiket k. b. 5—10 éve kimutatásban vezetett Egyesületünk minden évi vezetősége (17.000 lej összegben). Papiron veszteséget jelent ez, de tisztává tettük ez által könyvelésünket és nem ringatjuk továbbra is csalóka álomba önmagunkat és utódainkat. Mostani vagyoni állapota Ifjúsági pénztárunknak k. p. letét 11.311, régi kintlevőség 9098, gép 20.200, szabály 1500, ez évi kurz. tart. 9100 lej. Összesen: 52.209 lej. Melyet szorgalmas, fáradhatatlan munkával tudtunk csak megteremteni.

Bátor vagyok azt is megemlíteni, hogy bár sok nehézséggel küzdöttünk, mégis 28.900 lejjel segélyeztük készpénzben és kurzus vezetés, gépelés és sokszorosítás díjazásaképpen, Ifjúságunk szegénysorsú tagjait.

Ime az Ifjúsági pénztár helyzete. Sok fáradságot, utánjárást igényelt a tisztává tévése, azonban Istené egyedü az érdem, aki Ifjúságunk tagjait az ügy iránt megértőbbé, a felelősség-hordozásban öntudatosabbá tette. Ifjúsági Egyletünk javára gyűjtöttünk az egyes cégektől vásárlás fejében kapott 3% jutalékból 2750 lejt. Köszönetemet fejezem ki a nemes gondolkodásért.

A másik intézményünk a már harmadik éve fennálló és az Ifjúság anyagi támogatását szolgáló „Önsegélyző” pénztár. Célja az arra rászorultaknak „kölcson-segélyezése” oly módon, hogy jobb anyagi helyzetükben ugyanerre a célra azt visszafordítják. Sok testvérünknek oszlattuk már el vele aggodalmait az anyagi

kérdésekben. Ebben az évben cc. 53.000 lejjel segélyeztük Ifjúságunkat. Összvagyon a öns. pénztárnak 134.327 lej, mely összegből 35.000 lej forgó tőke. Láthatjuk tehát, hogy a kicsinyke kis mustármag, miként növekszik hatalmas fává. Az első év 15.000 leje, ma 2 és fél évvel később már 134.327 lej.

Ebben az évben is előállítottuk az Ifjúság tanulmányainak megkönnyítéséért az összes kurzusokat, a múlt évben szerzett író- és sokszorosítógépen csinos és izléses kiállításban. Nem feledkeztünk meg az egyes kurzusok stencyljeit gondosan, stencyl fogasokon megőrizni, hogy ezáltal is, mintegy 12—15 ezer lej megtakarítást tegyünk a jövőre számára.

Zene- és Ének Egyesületünk, mely *Butyka* Kálmán theol. hallg. elnöklete alatt ebben az évben is megalakult *Tárca* Bertalan tanár úr vezetésével fejtett ki a kezdet nehézségeivel számoló és küzdő munkát. De már az előző év is sikert hozott, amennyiben az Országos Ifjúsági Dalosversenyen énekkarunk *első díjat* nyert. A versenyen résztvevő theológus testvéreink is mind sikerrel szerepeltek s ez mind bizonyosága annak, hogy *Fakultásunk* Ifjúsága hivatott az ének- és éne művelésére. (Az orgona verseny *első díját*: *Butyka* Kálmán theol. hallg.; a hegedű verseny *második díját* *Kozma* Tibor theol. hallg., a zongora verseny *első díját* pedig szeniorunk: *Nagy* József nyerte). Énekkarunk ez év folyamán igen sokszor szerepelt akadémiái estélyeken, templomi ünnepélyeken. E helyen köszönöm meg *Tárca* tanár úrnak Ifjúságunk nevében szavakkal ki nem fejezhető fáradozásaiért.

Nem mellőzhetem el jelentésemben az *Olvasókör*ről és *Ifjúsági Könyvtár*ról is megemlékezni. Olvasó termünköt a Nagy. tanári kar jóvoltából a „29—30“ számú szobákba helyeztük el, ahol hosszas levelezések után, *28 féle folyóiratot*, *43 heti újságot* és *36 napi és hetenként kétszer-háromszor* megjelenő újságot bocsátottunk a tiszteletes és főiskolai hallgatóság rendelkezésére.

Az újságokat díjtalanul kaptuk, melyért ezen az úton is köszönetet mondok a szerkesztőségnek. Újságainkat készséggel engedték át az „inas otthon“ számára is, hogy így segítőkészen nyujthassunk az ők testi és lelki erősítésükben.

Ifjúsági könyvtárunk látogatott és kedvelt volt. A meglevő könyvállományt 12 új, szépirodalmi munkával gyarapítottuk 1000 lej értékben.

Az ifjúság szellemi erőinek és adottságainak kiképzésére

ebben az évben is megalakult az „Önképzőkör“ *Kristóf György elnöklete alatt*. Év folyamán 4 felolvasás és 4-szer, egy-egy költő 3—5 versének előadására került sor. Ezen kívül szavalatok, ének- és zene számok töltötték ki az önképzőkör műsorainak számait. A tavalyról örökölt alaphól 1000 lej jutalmat osztottunk ki 500—200—200 és 100 lejes összegekben. Mai vagyont 1000 lej. Az Ifjúság önképzése terén lanyhulás észlelhető a múlt évekkel szemben, amely onnan magyarázható meg, hogy számtalan más hely és alkalom nyílt meg erre a célra „Székely társaság“, E. M. E. előadások, ahol Ifjúságunk alkalmat nyert önképzésre, illetve adottságainak kifejtésére.

Ezek után méltóztassanak megengedni, hogy röviden reavilágítsak *Ifjúságunk egymásközi és a külvilággal szemben erkölcsi magatartására*. Itt nem tudom eléggé kihangsúlyozni, hogy eredményeinkért minden érdem és minden dicsőség egyedül Istené. Ő óvta meg ifjúsági testvéri együttélésének rendjét és csendjét minden megrázó erkölcsi ballépéstől; Ő vezette a Szenirás naponkénti olvasására, csendes áhitatra idős és fiatal testvéreket, s ő irányította mindnyájunk tekintetét a Krisztus által előir erkölcsi élet s mindenek fölött az Ő dicsősége szolgálatára.

Elhivatását megértő, öntudatos és munkás tábor dolgozott itt együtt s a fentvázolt eredmények megmutatják, hogy Ifjúságunk végre megértette az idők komoly követelményeit, meglátta hivatásának erkölcsi kincseit s meghallotta a hatalmas Úr Isten hozzáintézett, útmutató parancsait.

Ilyen lelkület mellett nem tartom érdemtelennek felemlíteni egyfelől, hogy Ifjúságunk egész év folyamán nem szünt meg Isten iránti háadatossága jeléül filléreivel, útmutatásaival, szeretetteljességgel egymást segíteni és támogatni és másfelől ez a lelkület szeretett professzorainknak is atyai és testvéri gondoskodását, szeretetteljes támogatását eredményezte, amelyért köszönetet mondok Ifjúságunk nevében.

Teljes autonómiánkat, melyért minden évben panaszszavak hangzottak, ebben az évben *teljes tisztaságban élveztük*. Hála legyen érte Istennek, hogy Ifjúságunknak elég lelkierőt adott arra, hogy az autonómia terheit, velejáró kötelességeit és eredményeit elhordozhassa.

Jelentésem során mély fájdalommal emlékezem meg arról a gyászról, mely Ifjúságunkat érte egy mindnyájunk által szere-

tett, szelid, kedves testvérünknek, *Bartha Lajos IV. éves theol. hallgatónak* elvesztésében. Halála mindnyájunk gyásza volt, mert mindnyájan szerettük őt. Vigasztalódás Isten kifürkészhetetlen akaratának megnyugvásában kerestük és találtuk meg.

Ezekben számolhattam be egy év életéről. Ez volt a mi gyászunk. Istené legyen minden dicsőség, aki ennyire is méltóztatta élni akaró, munkára kész, ref. theológus nevet viselő Ifjúságunkat.

Tovább munkálkodni! Tovább építeni a megkezdett alapokon! Ezzel a jövődökhöz intézett felhívással fejezem bejelentésemet.

Kolumbán Géza

e. ifj. elnök.

Az Ifjúsági Keresztyén Egyesület évvégi jelentése az 1929—30. tanévről.

Főtiszteletű és Méltóságos Püspök Úr! Méltóságos Elöljáróság! Nagytiszteletű Tanári Kar! Tiszteletes Ifjúság! Mélyen tisztelt Közönség!

Egyesületünk kilencedik évének végére érkezve, Isten előtti hálaadással állapíthatjuk meg, hogy „a mi munkánk“ Isten hatalmas kezében eszközzé lett, melyet úgy használt, hogy az erdélyi református ifjúság életében eme már komoly tényezőnek nevezhető. Kilenc év nagyon rövid idő, de ez a rövid mult nagy elkötelezéseket, nagy feladatokat írt elénk, amelyeknek súlyát éreztük ebben az évben is és a felelősség gondolatával állunk meg most egy pillanatra. Nagy eredményekről nem számolhatunk be s nem is ezekben látjuk a jövődö megalapozását, mert Egyesületünk élete és munkája egy nagy ügy szolgálatában áll; Isten akaratának szolgálatára akarja készíteni az ifjúságot. Az Igét hirdeti az, aki résztvesz a munkában és Istené minden dicsőség azért, hogy a romániai református ifjúságnak egy kis csapata keresi őszinte lélekkel Istent, mellettök, akik imádságos lélekkel állanak, vezetőik, nem azért vannak ott, mert I. K. E. tagok, avagy szenior tagok, hanem mert Isten hívta el őket a munkára. Egyesületünk ebben az évben is egy hely volt, ahol az ügy tényé lett életünkben, a munka munkásokká

avatott s a szolgálat ajándék és kitüntetés volt azok számára, akiket ezzel az Úr megbizott.

Az 1929—30-ik egyesületi évünk 1929. október 11-én kezdődött, amikor szolgálattal bizta meg a közgyűlés a következő tagokat: Elnök: Dr. Imre Lajos theol. prof. Alelnök: László József tj. Főtitkár: S. Nagy Béla. Főjegyző: Farkas Jenő. Pénztáros: Papp Zsigmond. Ellenőr: Biró Sándor. Könyvtáros: Antal Gusztáv. Játékszertáros: Imreh Barna. theol. hallgatók. Választmányi tagok: Vajna Judith, Benedek Géza tanárjelöltek, Molnár Miklós orvt. hallg., Balogh Lujza, Kolumbán Géza, Kristóffy György, Orth Imre, András Gusztáv, Bárócz János, Kovács József, Csavar Ernő, Szócs Endre theológiai hallgatók.

A választmány az egyes munkakörök vezetésével megbizta: Ifjúsági utazó-titkár: László Dezső. Ifjú Erdély szerkesztője: Nagy József. Az iratterjesztő vezetője: Bekess Károly háznagy úr. Bibliaköri titkár: Szücs István. Misszióköri titkár: Kovács Géza. Szociálisköri titkár: Z. Nagy Béla. Ifjúsági bibliaköri titkár: Molnár Károly. Egyesületünknek ebben az évben 306 tagja volt: 108 rendes, 155 szenior és 43 pártoló tag. Pénztárunk állapota: Bevétel: 68.475.50 lej. Kiadás: 68.130.50 lej. Kp. egyenleg: 345 lej. Alapok: Belmissziói alap: 755 lej. Külmissziói alap: 4074 lej. Regáti missziói alap: 1511 lej. Bibliaköri könyvakció alap: 3266 lej.

Egyesületünk élete ebben az évben mozgalmasnak mondható; két oldalon fejtette ki működését: a hivatás és szolgálatra való felkészülés az egyik, szolgálat a különböző munkakörökben a másik oldalon.

I. Hét biblikörben 100—120 theológiai és egyetemi hallgató foglalkozott Isten Igéjével egész év folyamán. Minden szerdán este a theológiai hallgatók, minden péntek este az egyetemi hallgatók bibliakörében állottak. Egyesületünk tagjai az Ige mértéke alá. Szombat estéken 30—40 tag részvételével megbeszéléseket tartottunk. Kéthetenként egyszer az I. K. E. és Leány Diák-Szövetség közös bibliaóráján néztük az Ige tükreben munkáikat és hetenként egy órán együtt készültek a fiú bibliaköri vezetők a munkára.

Az előadások, illetve beszélgetések az I. K. E. egyes munkakörei szerint oszoltak meg, 17 előadás közül: 5 világnézeti, 6 néprajzi és 6 missziói tárgyú volt. Két egynapos konferencián igyekeztünk a tagokat az I. K. E. céljaival, munkáival és

egymással is közelebbi kapcsolatba hozni. A konferenciákat szeretetvendégséggel zártuk be. Egy egész hétre kiterjedő programmal tartottuk meg az Ifjúsági Keresztyén Egyesületek imahetét. Február 16-án a Világ Diák Szövetség imanapján kapcsolódtunk egybe imádságainkkal a világ keresztyén diákjaival. Könyvtárunk és játékaink minden tag rendelkezésére állottak ebben az évben is.

II. A szolgálat területe egyre szélesedik, sajnos, kevesen vannak, akik állandó szolgálatot vállalnak munkaköreinkben.

a) Szociális körünk 11 előadást, illetve megbeszélést fordított e téren való ismereteink gyarapítására. Kolozsváron 4, Sepsiszentgyörgyön és Zilahon 1—1 vallásos ünnepélyen egyházunk tagjaival keresett érintkezést. Az ilyen alkalmakkal begyűlt perselypénzt főiskolai hallgatók segélyezésére fordítottuk. E célra begyűlt 10.869 lei. A Zikély, Müller és Régeni család, Neff Ádámné emlékére adományozott 1000 leit is ebben az őszszegben könyveltük el és ezúton mondunk köszönetet az adományért.

A kiskorú fegyencek és aggmenházbeli rokkantak között lelki gondozás mellett anyagi segítséghez is juttattuk az arra rászorultakat.

b) A missziói kör négy ágban fejtette ki működését. Hat missziói tárgyú előadásban propagáltuk tagjaink között a misszió gondolatát.

1. A szórvány-misszió egész évben folyt a Dónáth-uton, Botond-, illetve Csaba-utcában, Kardosfalván. Istentiszteletek, bibliakör, vasárnapi iskola által végeztük a református hívek lelki gondozását.

A nyári szórvány gondozást Isten segítségével az egyes egyházmegyékben a következő vakációban folytatjuk.

2. A regáti misszióban is már az első lépéseket megtettük. Moreniben a nyáron folyt állandó munka, húsvétkor legátust küldtünk, karácsonykor pedig Brezoinban volt legátus. Jelenleg regáti missziói célokra 1511 lei áll rendelkezésünkre.

3. A külmisszió propagálását szolgálta egy estély és az Ifjú Erdély áprilisi száma. Külmissziói alapunk: 4074 leire emelkedett.

összeg egyrészt iparostanonc-otthon létesítésére szántuk. A Theológia szuterénjében tanoncok számára egy otthont létesítettünk két háló és egy olvasó, illetve játéktérrel áll az inasok rendelkezésére. E kis otthonban tíz ifjú testvérünk nyert elhelyezést. Az otthon megvalósításáért Bekess Károly háznagy úrnak e helyről is köszönetünket fejezzük ki. Köszönettel tartozunk Egyházkerületünk iratterjesztésének és Minerva könyv-vállalatnak könyvadományaiért, amelyek által inas-könyvtárunk könyvvállományát 87-re emelték.

2. Kolozsváron 9 ifjúsági bibliakörben folyt I. K. E. tagok vezetésével a munka egész évben. Az ifjúsági bibliaköri munka mind jobban terjed a romániai ref. egyházban. Legtöbb helyen szenior tagjaink vezetik a mozgalmat. László Dezső utazótitkár látogatásai, a szokásos konferenciák és az Ifjú Erdély által volt egyesületünk kapcsolatban az egész romániai ref. ifjúsággal. Az utazótitkár 69 gyülekezet ifjúságát és a ref. Kollégiumok diákjait látogatta meg. Munkája a meglátogatott gyülekezetekben nemcsak a bibliakörös ifjúsággal való foglalkozás volt, hanem az előkészítést szolgálta a vasárnapi iskolás gyermekek között, a megalapozást pedig a felnőttekkel, illetve szülőkkel való foglalkozás által igyekezett végezni. A múlt nyáron Vízaknán volt konferencia, a tavaszi ifjúsági konferencia pedig Nagyenyeden volt 144 résztvevővel. A nagy nyári konferencia Székelyföldváron júl. 3—9-ig, főiskolás konferencia Gyaluban június 29-től júl. 1-ig, júl. 7—9-ig Székelyföldváron szenior konferencia is lesz. Egyre sürgetőbben áll előttünk az a feladat, hogy az ifjúsági bibliaköri munkát országosan szervezni kell. Az ifjúságban van egyházunk jövője. Elsőrangú szükség van arra, hogy az ifjúságot szervezett közösségben, fegyelmezett életre szoktassuk. Alkalmat kell adjunk arra, hogy a keresztyén erőforrásokból merítsen, hogy a bibliát megszeresse, a szolgálatban előrehaladjon és bele kell kapcsolni az egyház közösségébe. Az ifjúság egymással való testvériségének kiépítése, biztosítja a jövő ref. egyház egységének, lelki közösségének lehetőségét. Új egyházi törvényeinktől várjuk, hogy megadják az ifjúság egyházonbelüli szervezkedésének lehetőségét. Ma még nyitva az út az ifjúság lelkéhez, sietni kell, mert nem tudjuk meddig tart a kegyelmi idő s nem tudjuk a közel jövőben nem rabolják-e el idegen eszmék az ifjúságot az egyháztól?!

Az egész romániai ref. ifjúság lapja akart lenni az Ifjú Erdély ebben az évben is, 1800 példányban jelent meg havonként. Bethlen Gábor-szám, erdélyi szám próbálta az ifjúság figyelmét felhívni erdélyi örökségünk- és feladatainkra. A IV. szellemi tornára 100 pályázat érkezett be. Ez is mutatja, hogy ifjúságunk a sok teher dacára is tud dolgozni és van alapja a reménységnek, amellyel reájuk nézünk. Az Ifjú Erdéllyel kapcsolatban működött iratterjesztésünk, Bekess Károly háznagy úr vezetése alatt. Ifjúságunk ker. irodalmi szükségletének szolgálata mellett, egyházunk minden rétegéhez igyekezett eljuttatni a ker. sajtótermékeket. Az összforgalom 426.249 lei volt. Bizományba kapott könyvekből eladtunk: 238.885 lei értékű könyvet, készpénzen vásároltunk 88.715 lei értékben. Saját kiadványaink eladásából bevettünk: 92.193 leit. Legsomorúbb tételünk a kintlevő követelésünk összege: 218.659 lei. Kiáltson ez a tétel mindenkire, akinek valami köze van lapunkhoz és iratterjesztésünkhöz, mer ilyen nagy kintlevőség mellett sem az iratterjesztést, sem a lapot fentartani nem lehet. Ezt az állapotot állandósítani nem szabad és megszüntetéséért meg kell mindent tenni mindenkinek, aki látja, hogy Egyesületünk mindkét szervének milyen nélkülözhetetlen hivatása van egyházi életünkben. Ilyen nehéz körülmények között is ingyen adtunk könyveket és traktálásokat a regáti misszió és kolozsvári inasmisszió céljaira 5040 lei értékben.

Az I. K. E. Szenior Osztálya az ország minden részéből egységbe kapcsolja azokat a munkás tagjainkat, akik különösen a vidéki ifjúsági munkát folytatják. A Kéz a Kézben című szenior-lap tart fent állandó kapcsolatot Egyesületünk és minden szenior-tag között.

Végül megemlítem, hogy állandó összeköttetésben voltunk a F. A. C. S. R. romániai diákszövetséggel és mint ezen szövetség magyar szekciója kapcsolatban voltunk a Világ Diák-Szövetséggel is. A Ker. Ifjúsági Egyesületek világszövetségével, a Ref. Világ Diákszövetség, M. E. K. D. Sz. és S. D. G. magyarországi ref. diákszövetség konferenciáin résztvettek kiküldötteinck ebben az évben is és levelezés által is igyekeztünk megtartani minden külföldi kapcsolatunkat.

Ezekben próbáltam összefoglalni az I. K. E. 1929—30. évi működését. Legyen Istené a dicsőség, ha valamit végezhetünk és Isten megsegítő kegyelmébe ajánljuk Egyesületünket és ezután végzendő munkáit is.

Pályatételek és jutalmak az 1930—31. tanévre.

1. **A héber nyelvből** az első éveseknek: szóbeli nyílt versenyen a legjobb haladást tanusítónak jutalma a gróf Teleki-alapítványból 64 lej, amelyet a tanári kar 500 lejre egészít ki. *A verseny anyaga az egész évi anyag a 78-ik zsoltár.*

2. **Tudományos pályatétel** a Szász Domokos és Teleki-alapok összevont kamataiból, ezuttal **a protestántizmus történetéből**: *A modern unitárizmus bírálata.* (Chemning Parker és Carpenter stb. alapján.) Az alapítványok kamatját a tanári kar 1000 lejre egészíti ki.

3. **Az újtestamentomi theológiából tudományos pályatétel**: *A páli levelek történeti adatainak és utalásainak összefüggése az egykorú világtörténelmi eseményekkel.* Jutalma a fennmaradt pályadíjak terhére 500 lej.

4. **A gyakorlati theológiából**: a) *A legjobb homiletikai szeminárium-i dolgozat írójának és előadójának* a Nagy Péter és gróf Teleki-alapból 70 lej, amely 500 lejre fog kiegészítettetni; b) *Egyházi beszéd Ésaías I. 10—17. alapján.* A Molnár Albert-alapból 40 lej, 500 lejre kiegészítve; c) *Prédikáció műfordítás* (az eredeti benyújtásával) a Nagy Péter-alapból 80 lej, 500 lejre kiegészítve; d) *Évzáró ima,* a Hory-alapból 500 lejre kiegészítve.

5. **Az egyházjogból**: *A hitvallási alap érvényesítése az egyházi törvényben* (különös tekintettel a nem magyar református egyházak alkotmányában). A Bartók-alapból 160 lej, kiegészítve 500 lejre.

6. *A legjobb harmonium-játszónak nyílt versenyen* a Szász Domokos-alapból 160 lej, kiegészítve 500 lejre.

7. **Kerekes András zilahi vallástanár adománya 200 lej** (az időközi kamataival), **az általa kitűzött következő tételre**: *Az erdélyi református egyház főleg iskolai összeköttetései a svájci református egyházzal kezdettől napjainkig.*

8. **Máthé Elek bonchidai lelkész a következő pályatételeket tüzi ki** a következő tanévre: a) *Pál apostol életének és apostoli munkásságának világmissziói jelentősége*; b) *Mott János méltatása az evangéliumi világmisszió szempontjából*; c) *Károlyi Gáspár élete, munkássága és magyar protestáns egyháztörténeti jelentősége.* Az előbbi kettőt 500—500 lejjel (s azok időközi kamataival), a harmadikat 1000 lejjel jutalmazza.

9. **Dr. Tavaszy Sándor theol. igazgató a következő pályá-**

tételt tűzte ki: *Geleji Katona István theológiája: „Titkok titka“ című műve alapján s annak megítélése a dialektikai theológiához való viszonyában.* A pályamunkát 1000 lejjel jutalmazza.

10. Jutalmak: Zwingli-alapból 50 lej jeles tanulónak. A gróf Teleki-alapból 24—24 lej a két legszorgalmasabb diáknak. A jutalmakat a tanári kar 500—500 lejre egészíti ki.

A pályamunkák idegen kézzel, lehetőleg géppel írva, lap-számozva, bekötve, jeligés levéllel ellátva, 1931. május 15-ig az igazgatóhoz adandók be, ugyanott kell jelentkezniök a nyílt pályázon résztvenni szándékozókknak is. Későbbi beadások és jelentkezések nem vétetnek tekintetbe.

Megállapította a tanári kar 1930 május hó 30-án tartott ülésében.

